

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2026 m. balandžio 14 d. Nr. 21RE-358
(AG-162/07-2026)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Eglės Bilevičiūtės (pranešėja), Žydrūno Plytniko ir Ingridos Sabaliauskienės (Komisijos posėdžio pirmininkė),

sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei,

dalyvaujant pareiškėjo uždarnosios akcinės bendrovės Matomai atstovui (duomenys neskelbtini),

dalyvaujant atsakovės viešosios įstaigos Inovacijų agentūros atstovams (duomenys neskelbtini),

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo pareiškėjo uždarnosios akcinės bendrovės Matomai 2026-02-23 skundą „Dėl Viešosios įstaigos Inovacijų agentūros 2026-01-23 sprendimo, kuriuo veikla nepriskirtina MTEP, panaikinimo“ (Komisijoje skundas registruotas Nr. AG-162) dėl atsakovės viešosios įstaigos Inovacijų agentūros 2026-01-28 sprendimo Nr. R4-325-(19.2E)-2026 „Dėl ūkio subjekto veiklos įvertinimo“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėjas 2026-02-23 skunde Komisijos prašo: 1) panaikinti viešosios įstaigos Inovacijų agentūros (toliau – ir Agentūra) 2026-01-28 sprendimą Nr. R4-325-(19.2E)-2026 „Dėl ūkio subjekto veiklos įvertinimo“ (toliau – Sprendimas), kuriuo pareiškėjo veikla „Forestai projektas – sistema, skirta miškų valdymui bei apsaugai“ (toliau – Veikla) nepriskirta MTEP veiklai; 2) įpareigoti Agentūrą per Komisijos nustatytą terminą priimti naują motyvuotą sprendimą dėl pareiškėjo Veiklos priskyrimo MTEP veiklai, atlikus nešališką pakartotinį vertinimą.

Pareiškėjas skunde paaiškino, kad 2025-12-18 pateikė Agentūrai prašymą „Dėl ūkio subjekto veiklos priskyrimo MTEP įvertinimo“ (toliau – Prašymas). Agentūra atliko vertinimą ir 2026-01-23 priėmė Sprendimą (Komisijos pastaba: Sprendimo data yra 2026-01-28), kuriuo nurodo, kad pareiškėjo Veikla neatitinka mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) kriterijų. Agentūra išvadose teigia, kad veikla buvo tik standartinių, žinomų metodų taikymas, nestruktūrizuota ir nesisteminga. Pareiškėjas nesutinka su Agentūros Sprendimu ir pabrėžia, kad veikla buvo suplanuota, struktūrizuota bei sprendė fundamentalias technologines problemas. Pareiškėjas išdėsto argumentus ir motyvus, kuriais remiantis sprendimas yra nepagrįstas.

Dėl MTEP veiklos struktūriškumo, sistemingumo ir išankstinių hipotezių kėlimo, Agentūra nepagrįstai teigia, kad MTEP nebuvo vykdoma, veikla buvo nestruktūrizuota, o tyrimai neva nebuvo grindžiami literatūros analize ir išankstinėmis hipotezėmis. Pareiškėjas pažymėjo, kad detalaus vidinio „Projekto „Forestai“ veiklos plano“ (toliau – ir Veiklos planas) bei „Mokslinės literatūros analizės ir metodologinio pagrindimo“ pirminio vertinimo metu neteikė tik todėl, jog tikėjosi, kad institucijai pakaks pateikto recenzuojamo tarptautinio mokslinio straipsnio. Agentūrai formaliai atmetus straipsnį vien dėl jo išleidimo datos, pareiškėjas dabar pridėda pirminius planavimo

dokumentus. Pridedama „Mokslinės literatūros analizė ir metodologinis pagrindimas“ įrodo, kad dar prieš pradėdant darbus pareiškėjas atliko išsamią literatūros analizę, identifikavo technologinį neapibrėžtumą retuose ALS duomenyse ir išklė originalią, literatūroje (pvz., Henrich et al., 2023) dar netyrinėtą hipotezę dėl „triukšmingų žymų“ (angl. *Noisy Labels*) perkėlimo į lazerinį skenavimą iš oro. Pridedamas Veiklos planas įrodo, kad šių hipotezių tikrinimas buvo struktūrizuotas į 7 nuoseklius etapus: nuo LiDAR duomenų surinkimo iki gilaus mokymosi modelių mokymo bei sistemų konteinerizacijos. Kiekvienas plano etapas turėjo aiškiai išmatuojamus rezultatus, kas visiškai atitinka Frascati vadove įtvirtintą sistemingumo kriterijų.

Dėl technologinio neapibrėžtumo ir standartinių metodų neveiksmingumo, Agentūra Sprendime teigia, kad pareiškėjas taikė tik žinomus metodus (*li2012, dalponte2016*) su standartiniais parametrais. Tačiau pridėdamas MTEP Veiklos planą įrodo, kad šie algoritmai buvo taikomi ne kaip galutinis sprendimas, o kaip etaloninis algoritmas, siekiant sugeneruoti „triukšmingas žymas“ 3D konvoliucinių neuroninių tinklų mokymui. Tokiu būdu buvo sugeneruota daugiau kaip 140 000 automatiškai anotuojamų medžių vienetų mokymui ir validacijai. Tai įrodo, kad pareiškėjas sprendė lazerinio skenavimo iš oro (ALS) duomenų technologinį neapibrėžtumą, kur standartiniai metodai neveikia, kurdama naują gilaus mokymosi architektūrą. Taip pat eksperimentams atlikti nepakako tik panaudoti esamus algoritmus, reikėjo išstudijuoti ir rasti optimalius algoritmų veikimo parametrus.

Dėl naujų žinių kūrimo ir metodologinio originalumo (sintetinis miškas), reaguojant į viešai prieinamų anotuojamų duomenų („Ground Truth“) trūkumą, pareiškėjas pagal plano 3 etapą sukūrė unikalią Sintetinio miško generavimo metodiką. Buvo sukurtas unikalus sintetinis testavimo rinkinys (angl. *Benchmark*), susidedantis iš daugiau nei 300 rankiniu ir automatinio būdu išskirtų ir pagal natūralų medžių pasiskirstymą erdviškai išdėstytų medžių vienetų. Tai leido inovatyviai pritaikyti mokymo paradigmą ir objektyviai apskaičiuoti *F1*, *Precision* bei *Recall* metrikas, įrodant kuriamo neuroninio tinklo pranašumą.

Dėl sudėtingo matematinio modeliavimo, Agentūra supaprastina pareiškėjo veiklą iki inžinerinio įrankių naudojimo. Tačiau Veiklos plano 5 etape aprašyta ir realiai vykdyta veikla apėmė sudėtingus matematinius modelius: paviršiaus normalių skaičiavimą naudojant kovariacijos matricos tikrinių reikšmių analizę (*Eigenanalysis*), cilindro detekciją per *RANSAC* ar *RHT* metodus bei cilindro ašies nustatymą per normalių vektorinę sandaugą.

Dėl vizualizavimo technologinio neapibrėžtumo, Agentūra Sprendime nepagrįstai teigia, kad milijonų taškų vizualizavimo technologijos (*CesiumJS, deck.gl*) yra tiesiog praktiškai naudojamos be tyrimų. Pagal plano 6 etapą pareiškėjas vykdė eksperimentinę technologinę galimybių studiją. Šio tyrimo metu buvo identifikuoti technologiniai apribojimai, tokie kaip *deck.gl* koordinačių tikslumo praradimas („jittering“) didelio priartinimo (>12 lygio) metu bei kameros rotacijos trūkumas. Pareiškėjas šias problemas išsprendė sukūriant stabiliai veikiančią prototipą, atvaizduojantį >10 mln. taškų.

Dėl klaidingo faktinių aplinkybių vertinimo dėl 2025 m. publikacijos, Agentūra atmetė pareiškėjo pateiktą 2025 m. IEEE straipsnį grįsdama tuo, kad jis išleistas praėjus 14 mėnesių po neva 2023 m. pasibaigusios veiklų, o nurodyta duomenų repozitorija priklauso fiziniam asmeniui (Vilniaus universitetas). Pareiškėjo MTEP tyrimai ir praktiniai eksperimentai pagal pridėtamą planą buvo pradėti 2023 m., tačiau projektas tais metais nesibaigė – inovatyvių metodų paieška ir tyrimai tęsiasi iki šiol. Kadangi MTEP veikla yra tęstinė, 2025 m. pasirodžiusi mokslinė publikacija atspindi ne pavėluotą senų duomenų apiforminimą, o natūralų tarpinį nuosekliai vykdomų tyrimų rezultatą. Akademinis rezultatų įforminimas užtrunka ilgai, kas visiškai objektyviai paaiškina laiko tarpą tarp pirmųjų 2023 m. eksperimentų bei 2025 m. publikacijos, ir patvirtina ilgalaikį, nenutrūkstamą įmonės mokslinių tyrimų procesą.

Komisijos posėdžio metu pareiškėjo atstovas palaikė skunde išdėstytus argumentus, patvirtino, kad Veiklos plano nebuvo pateiktą Agentūros vertinimui.

Agentūra atsiliepime nesutinka su skundu ir prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaiškino, kad 2025-12-18 gavo pareiškėjo Prašymą. Vadovaudamasi Ūkio subjektų vykdomų veiklų priskyrimo moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai vertinimo tvarkos aprašu (toliau – MTEP

vertinimo aprašas), patvirtintu Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros direktoriaus 2012 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. 2V-72 „Dėl ūkio subjektų vykdomų veiklų priskyrimo moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai vertinimo tvarkos aprašo bei rekomendacijų dėl mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros procesų dokumentavimo patvirtinimo“ (2020 m. sausio 28 d. įsakymo Nr. 2V-29 redakcija), Agentūra atliko ekspertinį pareiškėjo Veiklos vertinimą ir Sprendime pateikė ekspertinio vertinimo apibendrinimą, kuriame konstatuota, kad Prašyme nurodyta Veikla nepriskirtina MTEP veikloms. Agentūra paaiškino, kad vadovaujantis MTEP vertinimo aprašo 6 punktu, Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūrai (toliau – MITA) priskirta funkcija vertinti ir teikti išvadas dėl ūkio subjektų veiklos priskyrimo moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai „Ūkio subjektui arba mokesčių administratoriui kilus neaiškumų, Agentūra vertina ir teikia išvadas dėl ūkio subjektų veiklos priskyrimo MTEP“. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu ši funkcija priskirta Agentūrai. Vykdytų, vykdomų, planuojamų vykdyti veiklų atitikimo MTEP vertinimą atlieka remiantis kriterijais, kurie apibrėžti Standartinėje praktikoje, siūlomoje mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros statistiniams tyrimams (*Frascati* vadovas 2015: Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros duomenų rinkimo bei teikimo rekomendacijos. Mokslinės, technologinės ir inovacinės veiklos vertinimas (lietuviškas leidimas). Vilnius, Lietuvos inovacijų centras, 2017, 377 p. Prieiga internete: https://read.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/frascati-vadovas-2015_9789264286290-lt#page1) (toliau – *Frascati* vadovas). Vertinamos veiklos turi atitikti naujumo, originalumo, neapibrėžtumo, sistemingumo bei perduodamumo kriterijus. Vadovaujantis MTEP vertinimo aprašo 10 punktu, prašymų vertinimą atlieka vertintojai, esant Vykdomos eksperimentinės plėtros vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2019 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. 4-409 „Dėl Vykdomos eksperimentinės plėtros vertinimo metodikos patvirtinimo“, (toliau – Metodika) 5 punkte nustatytoms sąlygoms. Prašymų vertinimą vertintojai atlieka Metodikoje nustatyta tvarka. Vadovaujantis MTEP vertinimo aprašo 12 punktu, vertindami prašymus, vertintojai, ekspertų grupė ir išorės ekspertai vadovaujasi skaidrumo, objektyvumo ir nediskriminavimo, nešališkumo, interesų konflikto vengimo ir konfidencialumo principais, Rekomenduojamos MTEP etapų klasifikacijos aprašu, *Frascati* vadovu, kita vertinimui reikalinga informacija.

Agentūra paaiškino, kad Prašymą ir su juo pateiktus dokumentus įvertino vadovaudamasi nurodytais teisės aktais. Nustatė, kad pareiškėjas Veiklos metu MTEP veiklų nevykdė. Tą pagrindė faktiniais argumentais bei teisės aktų nuostatomis.

Agentūra paaiškino, kad su šiais teiginiais nesutinka. Pareiškėjas skunde nurodo, kad dar prieš pradėdamas darbus atliko išsamią literatūros analizę, identifikavo technologinį neapibrėžtumą retuose ALS duomenyse ir iškėlė originalią, literatūroje (pvz., Henrich et al., 2023) dar netyrinėtą hipotezę. Agentūra atkreipė dėmesį į tai, kad iki Veiklos pradžios šis straipsnis (t. y. Henrich et al., 2023) dar nebuvo publikuotas, nes jis tapo viešai prieinamas tik 2023-09-15. Kartu su skundu pareiškėjas pateikia priedą „Forestai-literatūros_apzvalga.pdf“, kuriame dar vienas straipsnis „Puliti, S. et al. (2023)“ (ArXiv:2309.01279) buvo paskelbtas tik 2023-09-01. Tai reiškia, kad literatūros apžvalga, kuri buvo atlikta iki 2023 m. pradžios, negalėjo būti parašyta anksčiau nei 2023 m. rugsėjo mėn. Pareiškėjas nepateikia jokių objektyvių įrodymų, kad šie dokumentai egzistavo iki darbų pradžios. Tai yra neatitiktis, įrodantis, kad šis dokumentas buvo sukurtas vėliau, o ne „dar prieš pradėdamas darbus“.

Pareiškėjo teiginys, kad ji tikėjosi, jog institucijai pakaks pateikto recenzuojamo tarptautinio mokslinio straipsnio, yra nepagrįstas ir prieštarauja Prašymo turiniui. Prašymo III skyriuje „Papildoma informacija“ ties lauku „Kita informacija ir dokumentai, įrodantys, kad buvo vykdomi / planuojama vykdyti MTEP (pvz., veiklos vykdytojai, paduotos patento paraiškos, gauti patentai ir kt.)“ pareiškėjas įrašė „Nenurodoma“. Pareiškėjas galėjo papildomai pridėti bet kokią papildomą medžiagą, galinčią pagrįsti, kad buvo vykdoma MTEP veikla, visgi, šia galimybe nepasinaudojo. Pagal MTEP vertinimo tvarką, ekspertas vertina būtent tą medžiagą, kurią pareiškėjas pateikia kartu su prašymu. Ekspertas neturi pareigos ieškoti papildomos informacijos už prašymą pateikusį asmenį. Atsakomybė už prašymo išsamumą tenka prašymą teikiančiam asmeniui. Naujų dokumentų pateikimas su skundu negali būti pagrindas teigti, kad pareiškėjo Veiklos priskyrimo ar ne MTEP

veiklai vertinimas buvo netinkamas, nes yra vertinama ta informacija, kuri yra pateikta, o ne numanoma informacija. Pareiškėjo pareiga yra pateikti visus reikiamus ir kokybiškai parengtus duomenis ir dokumentus, o Agentūros pareiga yra juos įvertinti – tą Agentūra ir atliko. Prašyme pareiškėjas nurodė, kad „Turima ir daugiau medžiagos, tačiau prieš dalinantis reikėtų užtikrinti jos konfidencialumą“. Taigi, pareiškėjas turėjo papildomą medžiagą, sąmoningai jos nepateikė motyvuojant konfidencialumu, tačiau su skundu šiuos dokumentus pateikia be jokių konfidencialumo apribojimų. Tai kelia abejonių, kada šie dokumentai buvo sukurti. Tačiau yra vertinama ta medžiaga ir informacija, kuri yra pateikiama veiklos priskyrimo ar ne MTEP veiklai vertinimo metu. Pareiškėjo pareiga buvo pateikti reikiamą informaciją.

Agentūra atkreipė dėmesį į informacijos bei faktų iškraipymą skunde pateikiant tikrovės neatitinkančią informaciją. Prašyme atsakant į klausimą „*Ar veikla grindžiama originaliomis idėjomis ir (arba) hipotezėmis?*“, pareiškėjas kaip originalią idėją nurodo, kad „*tiriama originali idėja, kad skirtingi medžių išskyrimo algoritmai (li2012, dalponte2016, watershed) veikia efektyviausiai išskiriant konkrečias plačialapių ir spygliuočių medžių rūšis*“. Skunde formuluojama visiškai kita hipotezė: „*iškėlė originalią, literatūroje (pvz., Henrich et al., 2023) dar netyrinėtą hipotezę dėl „triukšmingų žymų“ (angl. Noisy Labels) perkėlimo į lazerinį skenavimą iš oro*“. Tai yra du visiškai skirtingi teiginiai, o ne tos pačios hipotezės patikslinimas. Pareiškėjas skunde teigia, kad hipotezė buvo apie „triukšmingų žymų“ perkėlimą į lazerinį skenavimą iš oro, remiantis Henrich et al. (2023). Tačiau ši informacija Prašyme neminima. Prašyme nėra žodžių „*Noisy Labels*“, „*triukšmingos žymos*“, apie tai nerašoma ir papildomai pateiktame IEEE straipsnyje (DOI: 10.1109/JSTARS.2025.3593827). Šiame straipsnyje aprašyta metodika grindžiama *HD Map Priors*, o ne „*Noisy Labels*“ koncepcija. Taigi, „*dar netyrinėta hipotezė dėl „triukšmingų žymų*“ atsiranda išimtinai tik su skundu pateiktoje medžiagoje, pareiškėjo Veiklos vertinimo metu tokia informacija nebuvo žinoma.

Pareiškėjas skunde taip pat teigia, kad „*hipotezių tikrinimas buvo griežtai struktūrizuotas į 7 nuoseklius etapus*“ ir „*kas visiškai atitinka Frascati vadove įtvirtintą sistemingumo kriterijų*“. Visgi, remiantis *Frascati* vadovo 1.33 papunkčiu, kad „*veikla būtų pripažinta kaip MTEP veikla, ji turi atitikti penkis pagrindinius kriterijus*“. Veikla turi būti: nauja (originali), kūrybiška, neapibrėžta, sisteminga, perduodama ir (arba) atkuriamą. „*MTEP – kūrybiškas ir sistemingas darbas, atliekamas siekiant plėsti turimas žinias, taip pat žinias apie žmoniją, kultūrą ir visuomenę, ir rasti naujų tokių žinių pritaikymo būdų*“ (*Frascati* vadovo 1.32 papunktis). Sistemingumas yra tik vienas iš penkių būtinų kriterijų. Bet kokia inžinerinė, programavimo ar kt. veikla gali būti suplanuota etapais su išmatuojamais rezultatais, tačiau tai nereiškia, kad ji yra MTEP. Nepriklausomai nuo to, ar egzistuoja (ar tuo metu egzistavo) Veiklos planas, ekspertas vertino faktiškai pateiktus dokumentus. Pavyzdžiui, kartu su Prašymu pridėtas dokumentas „*Geometric tree instance segmentation with lidR package-2023.pdf*“ tiesiogiai nurodo: „*This section was made using* (duomenys neskelbtini) (šiuo metu ši nuoroda neveikia, tačiau visa medžiaga prieinama (duomenys neskelbtini)), o tai viešai prieinamos mokomosios medžiagos instrukcijų vykdymas, tačiau ne struktūrizuotas mokslinis tyrimas arba MTEP veikla.

Pareiškėjo teiginys, kad „*Atsakovui formaliai atmetus straipsnį vien dėl jo išleidimo datos*“ taip pat yra klaidinantis ir nepagrįstas. Sprendime nurodytas straipsnis buvo išanalizuotas ir pateikti konkretūs argumentai, kodėl jis negali būti laikomas 2023 m. MTEP veiklos įrodymu: 1) straipsnyje aprašoma metodika su „*HD Map priors*“ (ir bendra sintetinės miško scenos kūrimo schema) yra kitos struktūros nei 2023 m. prieduose pateikiamas lidR algoritmo paleidimas ir taikymas. Publikacijoje nurodyta: „*The main contributions of this work are as follows. 1) An approach to mining individual trees from urban point clouds using a fusion of 2-D raster, 3-D point cloud, and HD map features. 2) A novel synthetic benchmark for ITS of low-resolution ALS point clouds*“. Nurodyta, kad šio straipsnio indėlis (angl. *contribution*) yra metodas, leidžiantis išskirti atskirus medžius iš miesto taškų debesies, naudojant 2-D rastro, 3-D taškų debesies ir HD žemėlapių charakteristikų suliejimą. 2023 m. dokumentuose tokio metodo ar tokios metodikos, kaip ir atliktų tyrimų, nėra; 2) pareiškėjo teiginius apie vykdytą „*algoritmų kūrimą ir optimizavimą naudojant lidR*“ ir „*li2012 / dalponte2016 / watershed parametrų tyrimą*“ (Uždavinys Nr. 1) papildomai paneigia ir iš dalies prieštarauja šiai

informacijai paties pareiškėjo pateiktas 2025 m. IEEE straipsnis (DOI: 10.1109/JSTARS.2025.3593827, „Nuoroda internete: (duomenys neskelbtini)“). Straipsnio skyriuje „Section II. Materials and Methods“ poskyryje „Tree Instance Segmentation“ nurodoma: „Classical ITS algorithm implementations from lidR [36] and a state-of-the-art deep learning-based ITS model SegmentAnyTree [40] are used to set a baseline for performance on the proposed synthetic ALS forest scenes. The lidR package is developed specifically for ALS forestry applications and comes with the following four ITS algorithms“ ir „All the above-mentioned algorithms are used with their default parameters as of lidR version 4.0.4“. Tai yra deklaruojama, kad algoritmai (li2012, dalponte2016, watershed) buvo naudojami su standartiniais (pagal nutylėjimą) parametrais („used with their default parameters as of lidR version 4.0.4“) ir jie yra įvardijami kaip klasikiniai („Classical ITS algorithm implementations“), skirti tik baziniam palyginimui (angl. *baseline*), o ne naujų arba papildomų žinių gavimui. Tai papildomai pagrindžia, kad 2023 m. Veikla apsiribojo žinomų metodų taikymu be naujų ar papildomų žinių kūrimo, kas pagal *Frascati* vadovo 2.22 papunktį nėra MTEP veikla, t. y. „bet koks jau turimų žinių panaudojimas (adaptavimas, pritaikymas individualiems poreikiams ir pan.), nesiekiant pažangos, nėra MTEP veikla (naujumas)“; 3) IEEE Access straipsnyje (DOI: 10.1109/JSTARS.2025.3593827) nurodyta gavimo data (Received: 19 March 2025) įrodo, kad rankraštis redakcijai pateiktas praėjus daugiau nei 14 mėnesių po deklaruojamos 2023 m. Veiklos pabaigos. Pats publikavimo procesas (nuo gavimo 2025 m. kovo mėn. iki priėmimo 2025 m. liepos mėn.) truko neįprastai nedaug, t. y. 4 mėnesiai. Nėra pagrįsta, kad šis straipsnis gali būti laikomas 2023 m. Veiklos tiesioginiu rezultatu ir gali būti naudojamas pagrįsti MTEP veiklas; 4) straipsnyje aiškiai nurodyta: „This work was supported by the European Union Funds for the period 2021-2027 under the Measure No. 05-001-01-05-07 ... under Project 02-019-K-0044“. Tačiau Prašyme teigiama, kad 2023 m. veikla finansuota iš vidinio biudžeto („Veiklos finansavimo šaltinis: veikla finansuota iš Matomai vidinio biudžeto“). Šie du teiginiai yra tarpusavyje nesuderinami. Jei straipsnyje aprašytas tyrimas (ir gauti rezultatai) finansuotas Europos Sąjungos fondų lėšomis pagal konkretų projekto numerį (02-019-K-0044), tai nėra ta pati veikla, kuri finansuota iš vidinio biudžeto. Jei pareiškėjas teigia, kad tai ta pati veikla, kyla esminis klausimas dėl tų pačių veiklų finansavimo iš skirtingų šaltinių, t. y. dvigubo finansavimo. Atsižvelgiant į tai, kad išdėstyta, darytina išvada, kad pateikta informacija pagrindžia, jog straipsnis ir Prašyme deklaruota 2023 m. Veikla nėra tas pats darbas ir taip pat kelia rimtas abejones dėl finansavimo šaltinių atskyrimo.

Agentūra nurodo pareiškėjo skundo teiginį, kad „Sprendime teigia, kad Pareiškėjas taikė tik žinomus metodus (li2012, dalponte2016) su standartiniais parametrais. Tačiau pridėdamas MTEP veiklos planas įrodo, kad šie algoritmai buvo taikomi ne kaip galutinis sprendimas, o išimtinai kaip etaloninis algoritmas, siekiant sugeneruoti „triukšmingas žymas“ (angl. *Noisy Labels*) 3D konvoliucinių neuroninių tinklų mokymui. Tokiu būdu buvo sugeneruota virš 140 000 automatiškai anotuotų medžių vienetų mokymui ir validacijai. Tai įrodo, kad Pareiškėjas sprendė lazerinio skenavimo iš oro (ALS) duomenų technologinį neapibrėžtumą, kur standartiniai metodai neveikia, kurdamas naują gilaus mokymosi architektūrą. Taip pat eksperimentams atlikti nepakako tik panaudoti esamus algoritmus, reikėjo nuodugnai išstudijuoti ir rasti optimalius algoritmų veikimo parametrus“.

Dėl šio teiginio Agentūra pažymi, kad skunde pateikta informacija iš esmės skiriasi nuo Prašyme deklaruotos Veiklos. Pareiškėjo Prašyme Uždavinys Nr. 1 suformuluotas kaip: „Geometrinių medžių vienetų segmentavimo algoritmų kūrimas ir optimizavimas naudojant lidR“, o poveklės: „LiDAR taškų debesies parengimas, normalizavimas, filtravimas“, „CHM generavimas, li2012 / dalponte2016 / watershed parametrų tyrimas“, „Automatiniai segmentavimo bei individualių medžių išskyrimo scenarijai“. Prašyme nėra nė vieno paminėjimo apie 3D konvoliucinius neuroninius tinklus bei jų mokymą, „triukšmingas žymas“ ar jų generavimą, giliojo mokymosi architektūros kūrimą, 140 000 automatiškai anotuotų medžių vienetų. Prašyme Uždavinys Nr. 1 aiškiai kalbama apie geometrinius (ne giliojo mokymosi) segmentavimo algoritmus ir jų optimizavimą naudojant lidR (ne 3D konvoliucinius neuroninius tinklus). Tai du visiškai skirtingi uždaviniai. Dokumentuose „Geometric tree instance segmentation with lidR package-2023.pdf“, „Tree_data_creation_process-

2023.pdf“ nėra jokios informacijos apie neuroninių tinklų mokymą, triukšmingas žymas, CNN ar gilaus mokymosi architektūrą.

Kaip MTEP veiklos vykdymo įrodymą pareiškėjas Prašyme nurodė IEEE *Access* straipsnį (DOI: 10.1109/JSTARS.2025.3593827). Agentūra atkreipė dėmesį, kad šio straipsnio turinys prieštarauja skundo teiginiams: 1) skunde nurodyta, kad „*algoritmai buvo taikomi ne kaip galutinis sprendimas, o išimtinai kaip etaloninis algoritmas, siekiant sugeneruoti „triukšmingas žymas“ (angl. Noisy Labels) 3D konvoliucinių neuroninių tinklų mokymui*“. Tačiau straipsnyje nėra nei sąvokos „*Noisy Labels*“, nei „*3D konvoliucinių neuroninių tinklų*“ aprašymo; 2) skunde teigiama, kad „*reikėjo nuodugnai išstudijuoti ir rasti optimalius algoritmų veikimo parametrus*“. Tačiau straipsnio skyriuje „*Section II. Materials and Methods*“ poskyryje „*Tree Instance Segmentation*“ nurodoma priešingai, t. y. kad „*Visi minėti algoritmai naudojami su standartiniais parametrais*“ (originalas iš straipsnio: „*All the above-mentioned algorithms are used with their default parameters as of lidR version 4.0.4*“). Tai yra deklaruojama, kad analizuojami algoritmai (li2012, dalponte2016, watershed) buvo naudojami su standartiniais (pagal nutylėjimą) parametrais („*used with their default parameters as of lidR version 4.0.4*“) ir jie yra įvardijami kaip klasikiniai („*Classical ITS algorithm implementations*“), skirti tik baziniam palyginimui (angl. *baseline*), o ne naujų arba papildomų žinių gavimui. Dėl šios priežasties vietoj skunde deklaruojamo fakto, kad „*reikėjo nuodugnai išstudijuoti ir rasti optimalius algoritmų veikimo parametrus*“, pateiktame straipsnyje buvo naudojami standartiniai (pagal nutylėjimą) parametrai; 3) skunde teigiama, kad „*buvo sugeneruota virš 140 000 automatiškai anotuotų medžių vienetų mokymui ir validacijai*“. Visgi, nei straipsnyje, nei Prašyme šios informacijos nėra, taigi, jos pareiškėjas negrindžia jokiais faktiniais duomenimis; 4) skunde teigiama, kad reikėjo kurti „*naują gilaus mokymosi architektūrą*“, tačiau nei straipsnyje, nei Prašyme šios informacijos nėra.

Agentūra nurodo pareiškėjo skundo teiginį, kad „*naujų žinių kūrimas ir metodologinis originalumas (Sintetinis miškas). Reaguojant į viešai prieinamų anotuotų duomenų („Ground Truth“) trūkumą, Pareiškėjas pagal plano 3 etapą sukūrė unikalią Sintetinio miško generavimo metodiką. Buvo sukurtas unikalus sintetinis testavimo rinkinys (angl. Benchmark), susidedantis iš daugiau nei 300 rankiniu ir automatinu būdu išskirtų ir pagal natūralų medžių pasiskirstymą erdviškai išdėstytų medžių vienetų. Tai leido inovatyviai pritaikyti mokymo paradigmą ir objektyviai apskaičiuoti F1, Precision bei Recall metrikas, įrodant kuriamo neuroninio tinklo pranašumą*“.

Agentūra atkreipė dėmesį, kad Prašyme nėra nė vieno paminėjimo apie sintetinio miško generavimo metodiką, sintetinį testavimo duomenų rinkinį, neuroninio tinklo kūrimą ar jo pranašumo įrodymą, arba apie „*300 rankiniu ir automatinu būdu išskirtų ir pagal natūralų medžių pasiskirstymą erdviškai išdėstytų medžių vienetų*“. Prašyme nurodyti trys veiklos rezultatai: 1) „*Parengta ir išbandyta lidR segmentavimo metodika*“; 2) „*Sukauptas rankiniu būdu patvirtintų atskirų medžių rinkinys, skirtas AI mokymui*“; 3) „*Parengta palyginamoji studija „Cesium vs deck.gl*“. Nė vienas iš šių rezultatų neatitinka to, ką pareiškėjas skunde apibūdina kaip „*unikalią Sintetinio miško generavimo metodiką*“ ar „*neuroninio tinklo pranašumo įrodymą*“.

Pareiškėjo Prašyme ir pateiktame dokumente „*Tree data creation process-2023.pdf*“ nėra informacijos apie „*unikalią Sintetinio miško generavimo metodiką*“. Šiame dokumente aprašoma standartinė duomenų aibės sudarymo (konstravimo) instrukcija, pavyzdžiui, kaip atsisiųsti atvirus duomenis, paleisti standartinius lidR algoritmus ir rankiniu būdu, naudojant atviro kodo programą „*Cloud Compare*“, pašalinti netikslius (nereikalingus) taškus. Tai akivaizdžiai yra žinomų metodų ir įrankių adaptavimas ir taikymas, o ne naujų žinių kūrimas ir/arba MTEP veikla.

Prašyme atsakant į klausimą „*Ar veikla grindžiama originaliomis idėjomis ir (arba) hipotezėmis?*“, pareiškėja nurodė: „*Mokslinių tyrimų rezultatas yra originalūs „vieno mygtuko“ skriptai skirti sintetinių miškų duomenų generavimui*“. Agentūra pažymi, kad tai yra paties pareiškėjo pasirinktas ir suformuluotas savo veiklos mokslinio rezultato apibrėžimas. „*Vieno mygtuko*“ skriptai yra automatizavimo įrankis, standartinė inžinerinė veikla ir pagal *Frascati* vadovo 2.22 papunktį nėra MTEP veikla, t. y. „*bet koks jau turimų žinių panaudojimas (adaptavimas, pritaikymas individualiems poreikiams ir pan.), nesiekiant pažangos, nėra MTEP veikla (naujumas)*“. Skunde

pateikiamas kitoks mokslinio rezultato apibrėžimas, nors pareiškėjas Prašyme rezultata apibrėžė kaip automatizavimo skriptus.

Agentūra nurodo pareiškėjo skundo teiginį, kad „*Atsakovas supaprastina Pareiškėjo veiklą iki inžinerinio įrankių naudojimo. Tačiau veiklos plano 5 etape aprašyta ir realiai vykdyta veikla apėmė sudėtingus matematinis modelius: paviršiaus normalių skaičiavimą naudojant kovariacijos matricos tikrinių reikšmių analizę (Eigenanalysis), cilindrių detekciją per RANSAC ar RHT metodus bei cilindro ašies nustatymą per normalių vektorių sandaugą*“.

Dėl šių teiginių Agentūra pažymėjo, kad pareiškėjo teiginys, jog „*Atsakovas supaprastina Pareiškėjo veiklą iki inžinerinio įrankių naudojimo*“ yra klaidinantis ir nepagrįstas. Prašyme neminimi jokie „*sudėtingi matematiniai modeliai*“. Pateiktame IEEE straipsnyje (DOI: 10.1109/JSTARS.2025.3593827) nėra nė vieno paminėjimo apie „Eigenanalysis“, RANSAC, RHT, cilindrių detekciją ar vektorių sandaugą. Tai yra žinomi standartiniai metodai, kurie nebuvo deklaruoti jokiam su Prašymu pateiktame dokumente ir atsiranda tik su skundu pateiktuose dokumentuose. Pagal *Frascati* vadovą, MTEP kriterijus yra naujų žinių kūrimas, o ne sudėtingas matematinis modeliavimas. Vien matematinų modelių naudojimas nereiškia, kad veikla turi būti traktuojama kaip MTEP veikla. Pagal *Frascati* vadovo 2.22 papunktį tokia veikla nėra MTEP veikla, t. y. „*bet koks jau turimų žinių panaudojimas (adaptavimas, pritaikymas individualiems poreikiams ir pan.), nesiekiant pažangos, nėra MTEP veikla (naujumas)*“. Esamų, viešai prieinamų algoritmų taikymas konkrečiam uždaviniui, nesvarbu koks jų matematinis sudėtingumas, yra būtent „*jau turimų žinių panaudojimas (adaptavimas, pritaikymas individualiems poreikiams ir pan.)*“. Remiantis *Frascati* vadovo 2.15 papunkčiu „*Verslo įmonių sektoriuje (Frascati vadove aptariami sektoriai apibrėžti 3 skyriuje) MTEP projektų potencialus naujumas turi būti vertinamas lyginant jį su pramonės sektoriuje esamomis žiniomis. MTEP projektų metu gauti nauji sprendiniai turi būti nauji verslui ir iki tol dar nenaudoti pramonėje*“.

Agentūra nurodo pareiškėjo skundo teiginį, kad „*Atsakovas sprendime nepagrįstai teigia, kad milijonų taškų vizualizavimo technologijos (CesiumJS, deck.gl) yra tiesiog praktiškai naudojamos be tyrimų. Pagal plano 6 etapą Pareiškėjas vykdė eksperimentinę technologinę galimybių studiją. Šio tyrimo metu buvo identifikuoti technologiniai apribojimai, tokie kaip deck.gl koordinatų tikslumo praradimas („jittering“) didelio priartinimo (>12 lygio) metu bei kameros rotacijos trūkumas. Pareiškėjas šias problemas išsprendė sukuriant stabiliai veikiančią prototipą, atvaizduojantį >10 mln. Taškų*“.

Dėl šių teiginių Agentūra pažymėjo, kad pareiškėjo teiginys, jog „*Atsakovas sprendime nepagrįstai teigia, kad milijonų taškų vizualizavimo technologijos (CesiumJS, deck.gl) yra tiesiog praktiškai naudojamos be tyrimų*“ yra klaidinantis ir nepagrįstas. Prašyme pareiškėjas formuluojant neapibrėžtumą, nurodo, kad „*Nebuvo žinoma ar egzistuojančio taškų debesų atvaizdavimo bibliotekos veiks efektyviai atvaizduojant miesto ir šalies masto taškų debesis*“. Pareiškėjas iš esmės tikrino, ar egzistuojančios taškų debesų atvaizdavimo bibliotekos tinka jo poreikiams. Agentūra atkreipė dėmesį, kad pagal *Frascati* vadovo 2.22 papunktį tokia veikla nėra MTEP veikla, t. y. „*bet koks jau turimų žinių panaudojimas (adaptavimas, pritaikymas individualiems poreikiams ir pan.), nesiekiant pažangos, nėra MTEP veikla (naujumas)*“. Taip pat remiantis *Frascati* vadovo 2.114 papunkčiu, „*Siūlomų inžinerinių projektų tyrimai, naudojant esamas metodikas papildomai informacijai gauti prieš priimančią sprendimą dėl jo įgyvendinimo, nelaikomi MTEP*“. Pareiškėjo pateiktame straipsnyje (DOI: 10.1109/JSTARS.2025.3593827) nėra nė vieno žodžio apie deck.gl, CesiumJS, „jittering“, ar taškų vizualizavimą naršyklėje.

Agentūra nurodo pareiškėjo skundo teiginį, kad „*Atsakovas atmetė Pareiškėjo pateiktą 2025 m. IEEE straipsnį grįsdamas tuo, kad jis išleistas praėjus 14 mėnesių po neva 2023 m. pasibaigusios veiklą, o nurodyta duomenų repozitorija priklauso Kasparui Karlauskui (Vilniaus universitetas). Pareiškėjo MTEP tyrimai ir praktiniai eksperimentai pagal pridedamą planą buvo pradėti 2023 m., tačiau projektas tais metais nesibaigė – inovatyvių metodų paieška ir tyrimai tęsiasi iki šiol. Kadangi įmonės MTEP veikla yra tęstinė, 2025 m. pasirodžiusi mokslinė publikacija atspindi ne pavėluotą senų duomenų apiforminimą, o natūralų tarpinį nuosekliai vykdomų tyrimų rezultatą. Akademiniis rezultatus iforminimas užtrunka ilgai, kas visiškai objektyviai paaiškina laiko tarpą tarp pirmųjų 2023*“.

m. eksperimentų bei 2025 m. publikacijos, ir patvirtina ilgalaikį, nenutrūkstamą įmonės mokslinių tyrimų procesą“.

Dėl šių teiginių Agentūra pažymėjo, kad Prašyme yra aiškiai nurodyta, jog „Veiklos pradžia: 2023-01-01“, „Veiklos pabaiga: 2023-12-31“. Skundo teiginys, kad „*projektas tais metais nesibaigė – inovatyvių metodų paieška ir tyrimai tęsiasi iki šiol*“ tiesiogiai prieštarauja Prašymo duomenims. Pareiškėjas negali vienu metu prašyti vertinti veiklą su aiškiai apibrėžtu laikotarpiu (nuo 2023-01-01 iki 2023-12-31) ir teigti, kad ta Veikla tęsiasi iki 2026 m. Ekspertinio vertinimo metu buvo vertinamas būtent deklaruotas laikotarpis, kaip to reikalauja MTEP vertinimo tvarka.

Pareiškėjo teiginys, kad „*Atsakovas atmetė Pareiškėjo pateiktą 2025 m. IEEE straipsnį grįsdamas tuo, kad jis išleistas praėjus 14 mėnesių po neva 2023 m. pasibaigusios veiklų*“ yra klaidinantis ir nepagrįstas. Pareiškėjas Prašyme kaip MTEP įrodymą pateikė IEEE Access straipsnį (DOI: 10.1109/JSTARS.2025.3593827). Išvadoje straipsnis buvo išanalizuotas ir pateikti atskiri argumentai, kodėl jis negali būti laikomas 2023 m. MTEP įrodymu. Šio straipsnio turinys tiesiogiai prieštarauja skundo teiginiams: 1) skunde nurodyta, kad „*algoritmai buvo taikomi ne kaip galutinis sprendimas, o išimtinai kaip etaloninis algoritmas, siekiant sugeneruoti „triukšmingas žymas“ (angl. Noisy Labels) 3D konvoliucinių neuroninių tinklų mokymui*“, tačiau straipsnyje nėra nei sąvokos „*Noisy Labels*“, nei „*3D konvoliucinių neuroninių tinklų*“ aprašymo; 2) skunde deklaruojama, kad „*reikėjo nuodugnai išstudijuoti ir rasti optimalius algoritmų veikimo parametrus*“, tačiau straipsnio skyriuje „*Section II. Materials and Methods*“ poskyryje „*Tree Instance Segmentation*“ nurodoma: „*Classical ITS algorithm implementations from lidR [36] and a state-of-the-art deep learning-based ITS model SegmentAnyTree [40] are used to set a baseline for performance on the proposed synthetic ALS forest scenes. The lidR package is developed specifically for ALS forestry applications and comes with the following four ITS algorithms*“ ir „*All the above-mentioned algorithms are used with their default parameters as of lidR version 4.0.4*“. Taigi, yra deklaruojama, kad algoritmai (li2012, dalponte2016, watershed) buvo naudojami su standartiniais (pagal nutylėjimą) parametrais („*used with their default parameters as of lidR version 4.0.4*“) ir jie yra įvardijami kaip klasikiniai („*Classical ITS algorithm implementations*“), skirti tik baziniam palyginimui (angl. *baseline*), o ne naujų arba papildomų žinių gavimui. Akivaizdu, jog vietoj deklaruoto fakto, kad „*reikėjo nuodugnai išstudijuoti ir rasti optimalius algoritmų veikimo parametrus*“, buvo naudojami standartiniai (pagal nutylėjimą) parametrai; 3) skunde deklaruojama, kad „*buvo sugeneruota virš 140 000 automatiškai anotuotų medžių vienetų mokymui ir validacijai*“, tačiau nei straipsnyje, nei Prašyme šios informacijos nėra; 4) skunde deklaruojama, kad reikėjo kurti „*naują gilaus mokymosi architektūrą*“, tačiau nei straipsnyje, nei Prašyme šios informacijos nėra.

Agentūros vertinimu, Sprendimas yra argumentuotas ir aiškus. Tai, jog jis netenkina pareiškėjo lūkesčių, nesąlygoja, jog nebuvo atliekamas geras administravimas, kadangi Agentūra Sprendimą priėmė visapusiškai išnagrinėjusi turimą informaciją apie Veiklos atitiktį MTEP kriterijoms. Sprendimas atitinka tiek Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 5 dalyje numatytus reikalavimus, tiek šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtintą išsamumo principą, t. y. Sprendimas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, motyvų išdėstymas jame yra adekvatus, aiškus ir pakankamas, Sprendime buvo nurodyti pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo Agentūra rėmėsi priimdama Sprendimą.

Komisijos posėdžio metu Agentūros atstovai palaikė atsiliepime išdėstytus argumentus ir pažymėjo, kad atliktas vertinimas reikalingas mokesčių lengvatai gauti, prašymų skaičius neribojamas, todėl, jei pareiškėjas tinkamai pateiktų prašymą ir aprašytų tinkamai veiklas, tai toks naujas prašymas galimai būtų vertinamas teigiamai.

Skundas atmestinas

Pagal byloje pateiktus dokumentus nustatyta, kad pareiškėjo 2025-12-18 Prašyme nurodytas veiklos pavadinimas „*Forestai projektas – sistema, skirta miškų valdymui bei apsaugai*“, veiklos vykdymo statusas – vykdoma, veiklos mokslo sritis – technologijos mokslai, veiklos mokslo kryptis

– informatikos inžinerija, elektros ir elektronikos inžinerija, veiklos pradžia 2023-01-01, veiklos pabaiga 2023-12-31, veiklos vertė virš (duomenys neskelbtini) Eur.

Prašymo II dalyje Veiklos, kurią prašoma įvertinti, detalizavimas, nurodyta, kad projektas siekia sukurti inovatyvią, atvirais „geoportal.lt“ LiDAR duomenimis paremtą sistemą, leidžiančią visapusiškai stebėti, analizuoti ir vertinti Lietuvos miškų teritorijas. Projektu numatoma sukurti integruotą sprendimą, apimančią automatizuotą LiDAR duomenų surinkimą ir apdorojimą, interaktyvų jų vizualizavimą, individualių medžių išskyrimą bei rūšies nustatymą naudojant dirbtinį intelektą, pokyčių analizę skirtingais laikotarpiais ir išsamias ataskaitas apie miškų būklę, vertę bei anglies sankaupas. Sukurta sistema išsiskirs moduline architektūra ir galimybe pritaikyti ją tarptautiniu mastu, o pagrindiniai jos naudotojai bus miškų valdytojai, mokslininkai, aplinkosaugos institucijos ir miškininkystės sektoriaus įmonės. Prašyme nurodyti atsakymai į klausimus. Klausimas: Ar veikla siekiama įgyti naujų arba papildomų žinių? Atsakymas: Taip. Segmentavimo scenarijai ir lidR bandymai papildė žinias, kaip skirtingi LiDAR algoritmai veikia įvairiuose medynuose, o rankiniu būdu kurtas medžių vienetų rinkinys sprendžia mokymo duomenų stokos problemą. Lygiagretus „Cesium vs deck.gl“ ištyrimas pateikia naują informaciją apie >10 mln. taškų vizualizavimą naršyklėje. Klausimas: Ar veikla grindžiama originaliomis idėjomis ir (arba) hipotezėmis? Atsakymas: Mokslinių tyrimų rezultatas yra originalūs „vieno mygtuko“ skriptai skirti sintetinių miškų duomenų generavimui. Taip pat tiriama originali idėja, kad skirtingi medžių išskyrimo algoritmai (li2012, dalponte2016, watershed) veikia efektyviausiai išskiriant konkrečias plačialapių ir spygliuočių medžių rūšis. Klausimas: Ar galima teigti, kad numatytiems pasiekti rezultatams būdingas neapibrėžtumas? Atsakymas: Taip. Segmentavimo tikslumas kinta dėl taškų tankio ir „watershed“ metodo polinkio jungti gretimus medžius; rankinis medžių žymėjimas gali būti subjektyvus; taip pat nebuvo žinoma, ar tirti algoritmai efektyviai veiks įvairių rūšių medžių išskyrimui. Nebuvo žinoma ar egzistuojančio taškų debesų atvaizdavimo bibliotekos veiks efektyviai atvaizduojant miesto ir šalies masto taškų debesis. Taip pat nebuvo žinomos šių bibliotekų spartos ir naudojamų skaičiavimo išteklių metrikos. Klausimas: Ar veikla yra sisteminga? Atsakymas: Visi darbai vykdomi nuosekliai: nuo duomenų rinkinių pasirinkimo iki segmentavimo ir scenarijų testų išvadų lentelėse. „Cesium vs deck.gl“ tyrimai aiškiai skiria projekcijas, dinaminį stilių ir React integraciją; kiekvienas žingsnis dokumentuotas kodu ar/ir instrukcijomis. MTEP veikla buvo vykdoma pagal įmonės sukurtą vidinį veiklos vykdymo. Klausimas: Ar veiklos rezultatus bus (yra) įmanoma atkartoti ir perduoti? Atsakymas: Taip. Bash, Python ir R skriptai, JSON struktūros bei Docker vaizdai leidžia pakartoti visą procesą; „Cesium“ ir deck.gl testuose pateiktos kodo ištraukos ir bibliotekų nuorodos, kitos komandos galėtų perimti. Informacija apie eksperimentus publikuota įmonės internetinėje svetainėje. Tyrimo rezultatai ir įžvalgos buvo panaudotos rašant mokslinį straipsnį, kuriame pateikiama inovatyvi metodologija medžių taškų debesų duomenų rinkinių paruošimui. Publikuota 2025 07 dėl ilgo publikavimo proceso trukmės. Nuoroda internete: (duomenys neskelbtini)/. Turima ir daugiau medžiagos, tačiau prieš dalinant reikėtų užtikrinti jos konfidencialumą. Šie rezultatai ir metodologija yra testuojama laboratorinėmis sąlygomis, renkama medžiaga ir atsiliepimai, po šio etapo seks sistemos tobulinimo etapas ir produktizavimo etapas.

Prašyme nurodytas veiklos tikslas: sukurti metodiką ir įrankių rinkinį, leidžiantį automatizuotai segmentuoti pavienius medžius iš LiDAR taškų debesis ir realiu laiku vizualizuoti >10 mln. taškų duomenis naršyklėje, taip suteikiant naujų žinių apie 3D miškų analizę bei kuriant technologinį pagrindą miestų medžių inventorizacijai. Prašyme nurodytas uždavinys Nr. 1 geometrinų medžių vienetų segmentavimo algoritmų kūrimas ir optimizavimas naudojant lidR, poveiklė Nr. 1: LiDAR taškų debesis parengimas, normalizavimas, filtravimas; CHM generavimas, li2012 / dalponte2016 / watershed parametrų tyrimas; Automatiniai segmentavimo bei individualių medžių išskyrimo scenarijai. Veiklos finansavimo šaltinis: veikla finansuota iš pareiškėjo vidinio biudžeto. Uždavinys Nr. 2 – CesiumJS ir deck.gl bibliotekų palyginamoji analizė didelio tankio 3D duomenų vizualizacijai. Poveiklė Nr. 2: FPS, atminties sąnaudų ir sąveikos (picking, drag-&-drop) testai; React prototipo (deck.gl) integracija su vidiniu API. Veiklos finansavimo šaltinis: veikla finansuota iš pareiškėjo vidinio biudžeto. Veiklos rezultatas: 1) parengta ir išbandyta lidR segmentavimo metodika; 2) sukauptas rankiniu būdu patvirtintų atskirų medžių rinkinys, skirtas AI

mokymui; 3) parengta palyginamoji studija „Cesium vs deck.gl“ su kodo pavyzdžiais ir veiklos palyginimu. Prašymo III dalyje dėl klausimo „Nurodykite, ar veikla jau buvo įvertinta ūkio subjektui planuojant vykdyti arba vykdamas veiklas įgyvendinant projektus pagal nacionalines arba tarptautines MTEP programas“ nurodytas atsakymas „Ne, nebuvo“, dėl klausimo „Kita informacija ir dokumentai, įrodantys, kad buvo vykdomi / planuojama vykdyti MTEP (pvz., veiklos vykdytojai, paduotos patentų paraiškos, gauti patentai ir kt.)“ nurodytas atsakymas „Nenurodoma“.

Prie Prašymo pateiktas priedas „Pavienių medžių iš LiDAR taškų debesies vizualizavimas naršyklėje“, kuriame nurodytas tikslas – sukurti metodikų ir įrankių rinkinį, leidžiantį automatizuotai segmentuoti pavienius medžius iš LiDAR taškų debesies ir realiu laiku vizualizuoti >10 mln. taškų duomenis naršyklėje, taip suteikiant naujų žinių apie 3D miškų analizę bei kuriant technologinį pagrindą miestų medžių inventorizacijai. Spręstini neapibrėžtumai: 1) nebuvo žinoma, ar pasirinkti LiDAR duomenų segmentavimo; 2) Kitas reikšmingas neapibrėžtumas susijęs su duomenų žymėjimo proceso subjektyvumu, rankiniu būdu kuriami medžių vienetų rinkiniai gali turėti netikslumų dėl žmogaus faktoriaus; 3) Didelis neapibrėžtumas kilo ir 3D taškų debesų vizualizavimo srityje. Tyrimų pradžioje nebuvo žinoma, ar egzistuojančios naršyklėje veikiančios bibliotekos, tokios kaip. Užduotys: 1. Automatinio pavienių medžių segmentavimo modelio kūrimas iš LiDAR taškų debesies: a) LiDAR taškų debesies paruošimas: filtravimas, normalizavimas; b) Segmentavimo algoritmų integravimas ir tyrimas: li2012, dalponte2016, watershed; c) Segmentavimo scenarijų kūrimas ir automatizavimas naudojant lidR biblioteką; d) Skirtingų algoritmų parametrų derinimo ir veikimo analizė skirtinguose medynuose; 2. Rankiniu būdu segmentuotų medžių duomenų rinkinio parengimas mokymui: a) Pavienių medžių žymėjimas iš LiDAR duomenų įvairiose vietovėse; b) Duomenų struktūrizavimas naudoti mokymui; c) Validavimo metodikos sukūrimas, įskaitant žymėjimo kokybės įvertinimą; 3. Didelio tankio taškų debesų vizualizavimo naršyklėje modelio kūrimas: a) CesiumJS ir deck.gl bibliotekų galimybių analizė 3D vizualizacijai (>10 mln. taškų); b) Našumo testavimas; c) Interaktyvaus React pagrindu veikiančio prototipo integracija su vidiniu API; 4. Sistemos komponentų paruošimas pakartotiniam naudojimui ir technologijų perdavimui: a) Bash, Python ir R skriptų dokumentavimas ir Docker konteinerių sukūrimas; b) Sistemos testavimo scenarijų publikavimas įmonės vidiniuose šaltiniuose. Rezultatai: Šio etapo pabaigoje bus sukurta automatizuota pavienių medžių segmentavimo iš LiDAR taškų debesies metodika, ištestuota naudojant kelis segmentavimo algoritmus. Taip pat bus parengtas rankiniu būdu patvirtintas mokymo duomenų rinkinys, skirtas dirbtinio intelekto modeliams. Įgyvendinta naršyklinė >10 mln. taškų vizualizacijos sistema, parengta lyginamoji CesiumJS ir deck.gl analizė bei dokumentuotas visos sistemos veikimo procesas. Nurodyti tyrėjai, komandos vadovai: VDU informatikos doktorantas; informatikos inžinerijos mokslų daktaras.

Prie Prašymo pateiktas priedas pareiškėjo aiškinamasis raštas dėl pareiškėjo veiklos priskyrimo MTEP, adresuotas Agentūrai. Šiame rašte nurodyta, kad pareiškėjas 2025-06-20 pateikė prašymą „Dėl ūkio subjekto veiklos priskyrimo MTEP įvertinimo“, bei 2025-07-18 pateikė atsakymus į eksperto klausimus, kuriuos išnagrinėjus pripažinta, kad „Forestai“ projektas, kurį įmonė vykdė 2023-01-01 – 2023-12-31 nėra priskirtinas MTEP veiklai. Pareiškėjo nuomone, projektas atitinka veiklų atitikimo MTEP naujumo, originalumo, neapibrėžtumo, sistemingumo bei perduodamumo kriterijus, kadangi projekte kuriami sprendimai nėra tik jau žinomų technologijų pritaikymas, bet naujų metodų kūrimas. Projekto metu taikomos mokslinės hipotezės ir eksperimentiniai bandymai, kurių rezultatai nėra iš anksto žinomi ir reikalauja tyrimų bei testavimo. Eksperimentai yra žemo TRL 1-3 ir remiasi egzistuojančių metodologijų testavimu. Šie eksperimentai parodė, jog yra reikalinga inovatyvi duomenų paruošimo metodika medžių taškų debesų segmentavimo uždaviniui ir mašininio mokymo algoritmams, kurie naudoja šiuos duomenų rinkinius. Sukurta metodika buvo publikuota tik 2025 m. liepos mėn. ((duomenys neskelbtini)) dėl ilgos straipsnių recenzijos trukmės. Projekto veiklos vykdomos remiantis nuosekliai suplanuotu tyrimų planu, dokumentuojant kiekvieną etapą bei užtikrinant, kad sukauptos žinios galėtų būti pritaikytos tiek praktinėje veikloje, tiek tolesniuose tyrimuose. Projekto metu sukuriama rezultatai prisideda prie naujų žinių generavimo ir jų perdavimo platesnei mokslo bei verslo bendruomenei. Kartu su aiškinamuoju raštu pridedamas aktualia informacija papildytas MTEP prašymas, neseniai

publikuota sukurta metodika ir kiti dokumentai, pagrindžiantys veiklos atitikimą MTEP. Kai kurios nuorodos pateiktuose dokumentuose yra į privačias repozitorijas, tačiau prieš dalinantis prieiga reikėtų užtikrinti informacijos prieigos konfidencialumą. Šie rezultatai ir metodologija yra testuojama laboratorinėmis sąlygomis, renkama medžiaga ir atsiliepimai. Veiklos tęsiasi ir 2024–2025 metais, o jų eigoje planuojamas sistemos tobulinimo etapas bei prototipo vystymas. Prašome vertinimui paskirti kitą specialistą, kuris nedalyvavo pirminiame veiklos vertinime. (*Komisijos pastaba: kiti 5 Prašymo priedai sudaryti užsienio kalba*).

Agentūra Sprendime informavo pareiškėją, kad pagal 2025-12-18 Prašymą, vadovaudamasi MTEP vertinimo aprašu atliko ekspertinį Veiklos vertinimą ir nustatė, kad pareiškėjo Veikla neatitinka MTEP veiklos kriterijų. Pažymėta, jog Agentūra vykdytų, vykdomų, planuojamų vykdyti veiklų atitikimo MTEP vertinimą atlieka remiantis kriterijais, kurie apibrėžti Standartinėje praktikoje, siūlomoje mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos statistiniams tyrimams (Frascati vadovas), bei Metodikoje, t. y. veiklos turi atitikti naujumo, originalumo, neapibrėžtumo, sistemingumo bei perduodamumo kriterijus. Agentūra, įvertinusi Prašymą, teikia Veiklos ekspertinio vertinimo apibendrinimą. Remiantis pateiktais dokumentais padaryta išvada, kad veiklos neatitinka MTEP veikloms keliamų reikalavimų, todėl jos negali būti priskirtos nei taikomiesiems moksliniams tyrimams, nei eksperimentinei plėtrai. MTEP veiklos turi būti grindžiamas objektyviais kriterijais, remiantis *Frascati* vadove pateikta informacija, aiškiai atskiriant naujų ir/arba papildomų žinių kūrimą nuo žinomų sprendimų taikymo, nesiekiant pažangos. Remiantis *Frascati* vadovo 1.33 punktu, kad „veikla būtų pripažinta kaip MTEP veikla, ji turi atitikti penkis pagrindinius kriterijus“. Veikla turi būti: nauja (originali), kūrybiška, neapibrėžta, sisteminga, perduodama ir (arba) atkuriamą. „MTEP – kūrybiškas ir sistemingas darbas, atliekamas siekiant plėsti turimas žinias, taip pat žinias apie žmoniją, kultūrą ir visuomenę, ir rasti naujų tokių žinių pritaikymo būdų“ (*Frascati* vadovo 1.32 punktas). Pagal *Frascati* vadovo 2.34 punktą „eksperimentinės plėtos etape įgyjama naujų žinių ir šis etapas užbaigiamas tada, kai jau MTEP identifikavimo kriterijai (naujumas, neapibrėžtumas, kūrybiškumas, sistemiškumas, perduodamumas ir (ar) atkartojamumas) nebėra tinkami“. Pateiktuose dokumentuose nėra pagrįsta, kad veikla yra nauja (originali), neapibrėžta, sisteminga, kūrybiška ir (arba) atkuriamą, taip pat, kad veiklos metu pavyko rasti naujų turimų žinių pritaikymo būdų. Pareiškėjas nepagrindė aiškios mokslinės ir/arba technologinės problemos, kurios sprendimui reikalingos naujos ar papildomos žinios. Pareiškėjas pateiktoje dokumentacijoje nepagrindė, kad analizuojamos problemos sprendimui reikalingos naujos žinios dar viešai neprieinamos arba netaikytos pramonėje. Dokumentuose iš esmės aprašomi gerai žinomi ir plačiai mokslinėje literatūroje publikuoti metodai (li2012, dalponte2016, watershed algoritmai) bei technologiniai sprendimai (CesiumJS, deck.gl, lidR), kurie jau taikomi įvairiose srityse, įskaitant medžių segmentavimą, taškų debesų apdorojimą ir vizualizavimą. Pateiktuose dokumentuose naujų žinių kūrimas nėra pagrįstas, o veikla apibūdinama kaip žinomų metodų taikymas arba apjungimas. *Frascati* vadovo 2.22 punktas aiškiai nurodo, kad „*Bet koks jau turimų žinių panaudojimas (adaptavimas, pritaikymas individualiems poreikiams ir pan.), nesiekiant pažangos, nėra MTEP veikla (naujumas)*“. Remiantis *Frascati* vadovo 2.15 punktu „*Verslo įmonių sektoriuje (Frascati vadove aptariami sektoriai apibrėžti 3 skyriuje) MTEP projektų potencialus naujumas turi būti vertinamas lyginant jį su pramonės sektoriuje esamomis žiniomis. MTEP projektų metu gauti nauji sprendiniai turi būti nauji verslui ir iki tol dar nenaudoti pramonėje*“. Pareiškėjas veiklas aprašė tik kaip standartinių metodų ir technologijų taikymą bei parametrų derinimą, kas yra įprasti techniniai ir inžineriniai uždaviniai. Pareiškėjo teiginius apie vykdytą „*algoritmų kūrimą ir optimizavimą naudojant lidR*“ ir „*li2012 / dalponte2016 / watershed parametrų tyrimą*“ (Uždavinys Nr. 1) papildomai silpnina ir iš dalies prieštarauja šiai informacijai paties pareiškėjo pateiktas 2025 m. IEEE straipsnis (DOI: 10.1109/JSTARS.2025.3593827, „*Nuoroda internete: (duomenys neskelbtini)*“). Straipsnio skyriuje „*Section II. Materials and Methods*“ poskyryje „*Tree Instance Segmentation*“ nurodoma: „*Classical ITS algorithm implementations from lidR [36] and a state-of-the-art deep learning-based ITS model SegmentAnyTree [40] are used to set a baseline for performance on the proposed synthetic ALS forest scenes. The lidR package is developed specifically for ALS forestry applications and comes with the following four ITS algorithms*“ ir „*All the above-mentioned*

algorithms are used with their default parameters as of lidR version 4.0.4“. Tai yra deklaruojama, kad algoritmai (li2012, dalponte2016, watershed) buvo naudojami su standartiniais (pagal nutylėjimą) parametrais („*used with their default parameters as of lidR version 4.0.4*“) ir jie yra įvardijami kaip klasikiniai („*Classical ITS algorithm implementations*“), skirti tik baziniam palyginimui (angl. *baseline*), o ne naujų arba papildomų žinių gavimui. Tai papildomai pagrindžia, kad 2023 m. veikla apsiribojo žinomų metodų taikymu be naujų ar papildomų žinių kūrimo, kas pagal *Frascati* vadovo 2.22 nėra MTEP veikla, t. y. „*bet koks jau turimų žinių panaudojimas (adaptavimas, pritaikymas individualiems poreikiams ir pan.), nesiekiant pažangos, nėra MTEP veikla (naujumas)*“. 2025 m. IEEE straipsnis nėra tiesioginis 2023 m. veiklų įrodymas. Straipsnyje aprašoma metodika su „HD Map priors“ (ir bendra sintetinės miško scenos kūrimo schema) yra kitos struktūros nei 2023 m. prieduose pateikiamas lidR algoritmų paleidimas ir taikymas. Publikacijoje nurodyta: „*The main contributions of this work are as follows. 1) An approach to mining individual trees from urban point clouds using a fusion of 2-D raster, 3-D point cloud, and HD map features. 2) A novel synthetic benchmark for ITS of low-resolution ALS point clouds*“. Nurodyta, kad šio straipsnio indėlis (angl. *contribution*) yra metodas, leidžiantis išskirti atskirus medžius iš miesto taškų debesies, naudojant 2-D rastro, 3-D taškų debesies ir HD žemėlapių charakteristikų suliejimą. 2023 m. dokumentuose tokio metodo ar tokios metodikos ar tokių tyrimų nėra. Taip pat pareiškėjo argumentas, kad 2023 m. veiklos rezultatai publikuoti tik 2025 m. liepą „*dėl ilgo publikavimo proceso trukmės*“ pateiktoje medžiagoje nėra pakankamai pagrįstas arba nėra patvirtintas patikrinamais įrodymais. Straipsnyje (DOI: 10.1109/JSTARS.2025.3593827, „*Nuoroda internete: (duomenys neskelbtini)*“) nurodyta gavimo data (gauta: 19 March 2025) įrodo, kad rankraštis redakcijai pateiktas praėjus daugiau nei 14 mėnesių po deklaruojamos 2023 m. veiklos pabaigos. Pats publikavimo procesas (nuo gavimo 2025-03 iki priėmimo 2025-07) truko neįprastai nedaug, t. y. 4 mėnesiai. Nėra pagrįsta, kad šis straipsnis gali būti laikomas 2023 m. veiklų tiesioginiu rezultatu ir gali būti naudojamas pagrįsti MTEP veiklas. Pateiktuose dokumentuose trūksta kiekybinių rezultatų, išmatuojamų rodiklių, statistinės analizės ir/arba palyginimo su kitais metodais/sprendimais. Pareiškėjas nepateikė nei išsamios literatūros analizės, nei aiškiai apibrėžtų eksperimentų, nei kiekybinių duomenų, kurie leistų teigti, jog vykdyta veikla sukuria kokią nors papildomą mokslinę vertę ar yra grindžiama originaliomis hipotezėmis. Tikslai ir užduotys neatitinka SMART kriterijų (jie nėra specifiniai, išmatuojami, pagrįsti, aktualūs ar aiškiai laike apibrėžti). Veiklos aprašytos deklaratyviai, nekonkrečiai, todėl jų vykdymo kokybė ir tikėtinas rezultatas negali būti objektyviai įvertinti ar atkartoti. Pateiktuose dokumentuose nėra pagrįsta, kad projekto vykdymo metu buvo sprendžiamos naujos mokslinės ir/arba technologinės problemos, kurioms spręsti žinios nėra (nebuvo) viešai prieinamos, ir (arba) dar netaikytos atitinkamame pramonės ir (arba) paslaugų sektoriuje. Nagrinėjami metodai, sprendimai, jų apjungimas yra žinomi ir plačiai naudojami. Analizuojama problema (t. y. „*segmentuoti pavienius medžius iš LiDAR taškų debesies ir realiu laiku vizualizuoti >10 mln. taškų duomenis naršyklėje*“) turi žinomus, viešai prieinamus sprendimus ir plačiai aprašoma mokslinėje literatūroje, todėl poreikis naujoms žinioms nėra pagrįstas. Pateiktuose dokumentuose aprašomas žinomų, plačiai literatūroje ir įrankiuose įdiegtų metodų (li2012, dalponte2016, watershed) taikymas, parametrų derinimas ir vizualizavimo bibliotekų (*CesiumJS*, *deck.gl*) palyginimas. Tai pagrindžia esamų žinių pritaikymą, o ne naujų žinių kūrimą. LiDAR medžių segmentavimo algoritmai (li2012, dalponte2016) yra plačiai žinomi ir publikuoti mokslinėje literatūroje (1) *Dalponte, M., & Coomes, D. A. (2016). Tree-centric mapping of forest carbon density from airborne laser scanning and hyperspectral data. Methods in ecology and evolution, 7(10), 1236-1245. doi: 10.1111/2041-210X.12575*, 2) *Li, W., Guo, Q., Jakubowski, M. K., & Kelly, M. (2012). A new method for segmenting individual trees from the lidar point cloud. Photogrammetric Engineering & Remote Sensing, 78(1), 75-84.* (duomenys neskelbtini)). Šie algoritmai jau įgyvendinti lidR bibliotekoje ir naudojami daugelyje tyrimų. Pavyzdžiui, lidR paketo dokumentacija aprašo visą atskirų (individualių) medžių aptikimo ir segmentavimo procesą, naudojant li2012, dalponte2016, watershed ir kt. algoritmus (įskaitant vizualizavimo ir segmentavimo tikslumo analizę): (1) (duomenys neskelbtini)). Mokslinėje literatūroje plačiai aprašomi sprendimai, metodikos ir pan. individualių medžių segmentavimui iš LiDAR taškų debesies (taip pat ir miesto sąlygomis): (Sprendime nurodyti 10 šaltinių pavadinimai).

Technologiniai sprendimai, leidžiantys vizualizuoti daugiau kaip 10 mln. taškų naršyklėje realiu laiku, yra ne tik žinomi, bet ir praktiškai naudojami, pavyzdžiui, *Potree*, *CesiumJS*, *deck.gl* ir kitos. Publikacijos aprašo galimybes naršyklėje realiuoju laiku vizualizuoti didelį taškų skaičių: (Sprendime nurodyti 3 šaltinių pavadinimai). Egzistuoja programinė įranga, kurios funkcionalumas apima arba potencialiai gali apimti nurodytus funkcionalumus (pavyzdžiui, *Terrasolid Software*, (duomenys neskelbtini) ir kt.). Duomenų žymėjimo ir / arba atskirų medžių segmentavimo rankiniu būdu subjektyvumas laikomas įprasta kokybės užtikrinimo ir / arba inžinerine problema, kuri sprendžiama žinomomis inžinerinėmis priemonėmis. Pateiktuose dokumentuose yra nurodyta, kad „*mokslinių tyrimų rezultatas – „vieno mygtuko“ skriptai skirti sintetinių miškų duomenų generavimui*“. Tai tik pagrindžia, kad nurodyta veikla yra standartinė inžinerinė veikla, apimanti jau žinomų metodų dalinį automatizavimą, todėl nesukuria naujų žinių. Dokumentuose pateiktos idėjos, problemų formuluotės orientuotos į esamų technologijų taikymą ir / arba apjungimą, o ne į naujų žinių kūrimą. Remiantis *Frascati* vadovo 2.22 punktu, „*Pagrindinis MTEP veiklos kriterijus yra originalių ir sudėtingų tikslų siekimas kuriant naujas žinias (pavyzdžiui, anksčiau neatrastų reiškinių, struktūrų arba ryšių paieška). Bet koks jau turimų žinių panaudojimas (adaptavimas, pritaikymas individualiems poreikiams ir pan.), nesiekiant pažangos, nėra MTEP veikla (naujumas)*“. *Frascati* vadovo 2.114 punktu „*Siūlomų inžinerinių projektų tyrimai, naudojant esamas metodikas papildomai informacijai gauti prieš priimant sprendimą dėl jo įgyvendinimo, nelaikomi MTEP*“. Vien tik metodų tinkamumo nustatymas, egzistuojančių metodų ir sprendimų taikymas, negeneruoja naujų žinių srities specialistams, o tokie darbai turėtų būti priskirti prie įgyvendinamumo tyrimų ir nelaikomi MTEP (*Frascati* vadovas 2.114 punktas). Pareiškėjas nepagrindė, kad egzistuoja nepakankamai ištirtos konkrečios mokslinės ir/arba technologinės problemos, kurių sprendimui reikalingos MTEP veiklos, ir, kad problemoms išspręsti neužtenka praktinių priemonių arba turimų žinių.

Sprendime nurodyta, kad 2025 m. IEEE straipsnis (DOI: 10.1109/JSTARS.2025.3593827, „*Nuoroda internete: (duomenys neskelbtini) nėra tiesioginis įrodymas, kad dokumentuose aprašytos veiklos gali būti traktuojamos kaip MTEP. Straipsnyje aprašoma nauja metodika („HD Map Priors“), tačiau 2023 m. ataskaitose ir prieduose dokumentuojamas tik standartinių, viešai prieinamų lidR bibliotekos algoritmų (li2012, watershed) taikymas ir parametrų derinimas. Nėra pagrįsta, kad projekto metu buvo siekiama sukurti naujų ar papildomų žinių, kurios padėtų sukurti naujus produktus ar reikšmingai patobulinti esamus. Aprašytos veiklos (užduotys) yra įprastas egzistuojančių technologijų panaudojimas, o ne naujų žinių kūrimas. Pateiktoje medžiagoje nėra pagrįsta naujų ar papildomų žinių kūrimo būtinumas. Visos aprašytos veiklos apsiriboja esamų ir viešai prieinamų sprendimų pritaikymu bei techniniu jų įgyvendinimu. Projekto veikla apsiribojo standartinių metodų (lidR algoritmų parametrų derinimas, *CesiumJS* ir *deck.gl* palyginimas) taikymu ir techniniu įgyvendinimu. Veiklos, tokios kaip „*LiDAR taškų debesies paruošimas*“, „*duomenų rinkinio rengimas*“, „*taškų debesų vizualizavimas naršyklėje*“, ir kt. yra įprasti inžineriniai arba techniniai uždaviniai, dokumentuoti ir pakankamai plačiai aprašyti mokslinėje literatūroje. Remiantis *Frascati* vadovo 2.9 papunkčiu, taikomasis tyrimas – tai originalus tyrimas, atliekamas naujoms žinioms įgyti ir nukreiptas visų pirma į specifinių praktinių tikslų pasiekimą ar uždavinių įgyvendinimą. Pareiškėjas nepagrindė apčiuopiama naujumo elemento bei mokslinės problemos sprendimo ir planuojamų tyrimų rezultatų svarbos srities specialistams. Pagal *Frascati* vadovą (2.22 papunktis) „*bet koks jau turimų žinių panaudojimas (adaptavimas, pritaikymas individualiems poreikiams ir pan.), nesiekiant pažangos, nėra MTEP veikla (naujumas)*“.*

Sprendime nurodyta, kad pareiškėjas nepateikė aiškių įrodymų (testavimo, palyginimų rezultatų), išsamių eksperimentų rezultatų kurie pagrįstų, kad žinomi metodai, viešai prieinami sprendimai yra prastesni ir/arba netinka analizuojamai problemai spręsti. Pareiškėjo teiginius apie vykdytą „algoritmų kūrimą ir optimizavimą naudojant lidR“ ir „li2012 / dalponte2016 / watershed parametrų tyrimą“ (Uždavinys Nr. 1) papildomai silpnina ir su jais iš dalies prieštarauja paties pareiškėjo pateiktas 2025 m. IEEE straipsnis (DOI: 10.1109/JSTARS.2025.3593827; (duomenys neskelbtini)). Straipsnyje nurodoma, kad „*Classical ITS algorithm implementations from lidR [36] ... are used to set a baseline...*“ ir kad „*All the above-mentioned algorithms are used with their default parameters as of lidR version 4.0.4*“. Tai rodo, kad paraiškoje minėti lidR algoritmai (li2012,

dalponte2016, watershed) straipsnyje traktuojami kaip klasikiniai (angl. *baseline*) metodai, o jų naudojimas aprašomas su standartiniais (pagal nutylėjimą) parametrais, todėl pareiškėjo teiginiai apie kūrimą ir/arba optimizavimą ir „parametrų tyrimą“ 2023 m. pateiktoje medžiagoje nėra pagrįsti. Tai papildomai pagrindžia, kad 2023 m. veikla apsiribojo žinomų metodų taikymu be naujų ar papildomų žinių kūrimo, kas pagal *Frascati* vadovo 2.22 punktą nėra MTEP veikla, t. y. „*bet koks jau turimų žinių panaudojimas (adaptavimas, pritaikymas individualiems poreikiams ir pan.), nesiekiant pažangos, nėra MTEP veikla (naujumas)*“.

Sprendime nurodyta, kad remiantis *Frascati* vadovo 2.6 papunkčiu, MTEP veikla visada siekiama naujų sprendinių, pagrįstų originaliomis koncepcijomis (ir jų interpretacijomis) arba hipotezėmis, o MTEP projekto tikslas (2.17 papunktis) turi būti naujos koncepcijos ar idėjos, tobulinančios esamas žinias. Hipotezėje neturi būti teiginių, kurie yra teoriškai ir praktiškai nepagrįsti ir/arba prieštaringi. Iš pateiktos informacijos negalima identifikuoti originalios, neakivaizdžios hipotezės, leidžiančios išspręsti mokslinės ir/arba technologinės problemos, kuri buvo (turėjo būti) tikrinama projekto metu. LiDAR duomenų segmentavimo ir vizualizavimo technologijos yra jau žinomos ir plačiai naudojamos. Veikla nėra grindžiama nei originaliomis idėjomis, nei aiškiai suformuluotomis hipotezėmis, nes visos minimos užduotys ir teiginiai jau yra aprašyti literatūroje ir įgyvendinti egzistuojančiuose produktuose ar įrankiuose. Pareiškėjas nepateikė nei naujumo analizės, nei eksperimentų su išmatuojamais rezultatais, kurie leistų teigti, kad buvo siekiama sukurti naujų žinių ar patikrinti originalią, neakivaizdžią hipotezę. Nėra aiškiai apibrėžta, kuo „vieno mygtuko“ skriptai yra originalūs lyginant su egzistuojančiais sprendimais, nėra pateikta palyginimo su kitais laisvai prieinamais ar komerciniais įrankiais. Vien tik automatizuotas duomenų apdorojimo ar generavimo skriptas savaime nėra mokslinis naujumas. Tokių įrankių kūrimas įprastai yra techninis darbas ir/arba standartinė inžinerinė praktika. Pagal *Frascati* vadovą (2.22 papunktis) „*bet koks jau turimų žinių panaudojimas (adaptavimas, pritaikymas individualiems poreikiams ir pan.), nesiekiant pažangos, nėra MTEP veikla (naujumas)*“. Teiginys, kad „*tiriama originali idėja, kad skirtingi medžių išskyrimo algoritmai (li2012, dalponte2016, watershed) veikia efektyviausiai išskiriant konkrečias plačialapių ir spygliuočių medžių rūšis*“ nėra originali hipotezė arba neakivaizdus faktas, nėra pagrįstas eksperimentiniais rezultatais ar kiekybiniais įrodymais. Šis klausimas jau yra išsamiai analizuotas literatūroje, o projekte nėra pateiktas eksperimentų vykdymo planas, nėra metodikos, gautų rezultatų, kurie pagrįstų minėtą teiginį kaip mokslinę hipotezę, nėra kiekybinių rezultatų (pavyzdžiui, lentelių, grafikų). Literatūroje jau egzistuoja daug palyginimų, kur yra vertinama medžių rūšių įtaka algoritmų veikimui (Sprendime nurodomi 3 šaltiniai). Faktas, kad algoritmai li2012/dalponte2016/watershed buvo naudojami su standartiniais (pagal nutylėjimą) parametrais (kaip nurodyta straipsnyje: DOI: 10.1109/JSTARS.2025.3593827; (duomenys neskelbtini)), gali būti papildomu argumentu, kad originali hipotezė dėl algoritmų optimizavimo nebuvo tikrinama. Nėra pagrįsta, kad buvo naudoti naujų ar papildomų žinių paieškos metodai, siekiant sukurti papildomą vertę. Projekto dokumentacijoje nėra pagrįsta, kad buvo vykdomi eksperimentai ar buvo atliekamas sistemingas tyrimas. Dokumentuose pateikta tam tikrų veiksmų instrukcija, kaip įdiegti lidR, vykdyti li2012/dalponte2016/watershed, atlikti rankinį žymėjimą ir pan. Tai tik pagrindžia, kad veiklos nekuria naujų žinių. Pateiktuose dokumentuose (pavyzdžiui, „*Geometric tree instance segmentation with lidR package-2023.pdf*“) taškų debesų segmentavimas atliekamas naudojant lidR paketą, kuris yra atviro kodo įrankis LiDAR duomenų analizei. Dokumente aiškiai nurodyta, kad „*This section was made using* (duomenys neskelbtini)“. Dokumente aprašomos funkcijos, kurios yra viešai prieinamos, dokumentuotos ir aprašytos oficialiose instrukcijose bei mokslinėje literatūroje. Nė viename iš pateiktų dokumentų nėra literatūros analizės, kuri apžvelgtų metodų arba sprendimų naujumą arba pagrįstų naujų arba papildomų žinių poreikį. „*Tree data creation process-2023.pdf*“ ir „*Geometric tree instance segmentation with lidR package-2023.pdf*“ veiklos apsiriboja taikymu. Nėra pateiktų kiekybinių palyginimų, lentelių, grafikų ar statistinių rodiklių, kurie parodytų eksperimentų rezultatus, pagrindžiančius naujas žinias ar papildomą vertę. Straipsnyje (DOI: 10.1109/JSTARS.2025.3593827; (duomenys neskelbtini)) aprašyta metodika („*HD Map Priors*“) yra visiškai kitokia nei ta, kuri buvo aprašyta 2023 m. dokumentuose, todėl pateiktas straipsnis

nepagrindžia, kad 2023 m. naujų ar papildomų žinių paieškos metodais (literatūros analizė ir (arba) eksperimentas, ir (arba) stebėjimas, ir (arba) apklausa) sukuriama (sukurta) papildoma vertė.

Sprendime nurodyta, kad pateiktuose dokumentuose nėra pagrįsta, kad projekto rezultatams vertinti buvo suformuluoti arba identifikuoti aiškiai išmatuojami rodikliai, kurie leistų tinkamai įvertinti gautų rezultatų kokybę. Nėra pagrįsta kokie turi būti konkretūs siektini parametrai, metrikos ir jų reikšmės, pagal kurias būtų galima objektyviai įvertinti gautų rezultatų kokybę. Nepagrįstas joks realus neapibrėžtumas dėl žinių kokybės ar kiekio, nes naudojami metodai yra patikimai dokumentuoti ir plačiai prieinami. Pateiktuose dokumentuose (pvz., „*Geometric tree instance segmentation with lidR package-2023.pdf*“) deklaratyviai nurodoma, kad „*Works much faster than li2012, but raster size should be adjusted to have cleaner instances*“, „*It’s hard to tell which algorithm performs better*“, nepateikiant jokių rezultatų, metrikų ar pan. Pateiktuose dokumentuose nėra pagrįsta jokia išlaidų/sąnaudų analizė. Nepagrįstas ryšys tarp planuojamų rezultatų ir jų pasiekimui reikalingų išlaidų. Nėra pagrįsta kokie turi būti specifiniai reikalavimai metodikai/sprendimui, ir pan. Visos technologijos (CesiumJS, lidR, aktyvus mokymas) yra nemokamos, viešai prieinamos ir dokumentuotos, todėl neapibrėžtumo dėl sąnaudų nėra. Pateiktuose dokumentuose nėra pagrįsta kokie konkretūs rezultatai ir kokios kokybės turėjo būti pasiekti per numatytą laikotarpį. Remiantis pateikta informacija, nėra pagrįsta, kad nepavyks pasiekti planuotų rezultatų per numatytą laikotarpį. Projekto apimtis ir veikla nukreipta į žinomų sprendimų taikymą ir/arba diegimą, todėl nėra pagrįstų prielaidų, kad numatyti rezultatai nebus pasiekti su tam tikromis sąnaudomis. Projekto veiklos nėra nuoseklios ir grįstos logine struktūra bei neatitinka SMART principų. Projekto veiklos nėra aiškiai struktūruotos, tikslai nėra konkretūs, išmatuojami, pagrįsti ir aiškiai apibrėžti laike. Veiklos aprašytos deklaratyviai, nenurodant terminų, be aiškos loginės struktūros ar aiškiai apibrėžtų sėkmės rodiklių (išmatuojamų charakteristikų). Projekto veiklų aprašymai yra pernelyg bendri ir neapibrėžti. Veiklos nėra konkrečios ir nėra aiškiai suplanuotos. Todėl galima teigti, kad projekto veiklos nėra nuoseklios ir nėra grįstos logine struktūra. Nėra pagrįsta, kad projektas turi aiškiai apibrėžtų, specifinių tikslų, kurie būtų objektyviai įvertinami. Pateiktuose dokumentuose pateiktas aprašymas kaip integruoti jau egzistuojančius metodus, tačiau nėra pagrįsta, kokios konkrečios mokslinės ir/arba technologinės problemos turėjo būti sprendžiamos, kokie specifiniai rezultatai turėjo būti pasiekti, kokios išmatuojamos charakteristikos planuojamų sukurti modelių ir/arba sprendimų. Pateiktuose dokumentuose nėra pagrįsta, kad projekto veiklos buvo susijusios su EP ir TMT etapais pagal Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašą. Aprašytos veiklos yra standartinės techninės ir/arba inžinerinės užduotys, kurios nėra susijusios su originalių žinių kūrimu, moksliniais tyrimais. Projektas neapima EP ir TMT etapų, nes nebuvo vykdoma veikla, kuri leistų identifikuoti naujų žinių kūrimą ar originalų tyrimą. Dokumentacijoje nėra detalaus metodikos aprašymo, eksperimentų aprašymų, ar duomenų rinkinių. Nepateikti išsamūs rezultatų aprašymai ar eksperimentų konfigūracijos, kurios užtikrintų rezultatų atkartojimą kitų tyrėjų veikloje. Nepateiktas programinis kodas, testavimo metodikos ir rezultatai yra aprašyti deklaratyviai, trūksta aiškumo. Pareiškėjas teigia (žr. „*MTEP_prasymas_2023-pasirasytas.pdf*“), kad Bash, Python ir R skriptai, JSON struktūros bei Docker vaizdai leidžia pakartoti visą procesą, bet dokumentuose nepateikia nei kodo, nei Docker vaizdų, nei nuorodų į repozitorijas, nei pilnų eksperimentų konfigūracijų. Pastaba: Dokumentuose pateikta nuoroda (duomenys neskelbtini), tačiau failai per ją nepasiekiami. Kitos nuorodos neegzistuoja (tokie puslapiai neegzistuoja arba yra neprieinami) (pavyzdžiai 3 šaltiniai).

Sprendime nurodyta, kad pareiškėjo pateiktas 2025 m. IEEE straipsnis (DOI: 10.1109/JSTARS.2025.3593827) neprisideda prie galimybės atkartoti 2023 m. paraiškoje deklaruotus rezultatus. Straipsnyje aprašoma metodika („*HD Map Priors*“) ir joje pateiktas programinis kodas iš esmės skiriasi nuo 2023 m. dokumentuose aprašytų veiklų (standartinių lidR algoritmų taikymas, rankinis duomenų valymas). Straipsnyje nurodyta duomenų ir kodo prieinamumo informacija („*Data Availability Statement*“) nukreipia į asmeninę fizinio asmens repozitoriumas/saugyklą. Repozitoriumo savininkas yra autorius (fizinis asmuo, Vilniaus universitetas), o ne įmonė. Todėl straipsnyje pateikta informacija neleidžia validuoti, atkartoti būtent 2023 m. atliktų darbų.

Sprendime nurodyta, kad dokumentuose pateikta informacija aiškiai rodo, kad vykdytos veiklos apsiribojo įprastų ir viešai prieinamų technologijų naudojimu, esamų žinių adaptavimu ir techninių uždavinių sprendimu, nesiekiant mokslinės ir/arba technologinės pažangos. Apibendrinant aukščiau nurodytą informaciją pažymima, kad remiantis Frascati vadovo 2.72 papunkčiu pareiškėjo aprašyta veikla neatitinka MTEP veiklos.

Ginčo situacijai yra aktualus toliau nurodytas teisinis reglamentavimas, galiojęs ginčui aktualiu laikotarpiu, įskaitant tą, kuriuo remiasi šalys savo dokumentuose.

Lietuvos Respublikos technologijų ir inovacijų įstatymo (suvestinė redakcija nuo 2025-08-02 iki 2025-12-31) 1 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad įstatymas nustato technologijų ir inovacijų sistemos sandarą, technologijų ir inovacijų politiką formuojančias ir įgyvendinančias institucijas, technologijų ir inovacijų veiklą vykdančius subjektus, technologijų ir inovacijų veiklos finansavimą ir skatinimą. Šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje apibrėžta, kad eksperimentinė plėtra – moksliniais tyrimais ir (arba) praktine patirtimi sukauptu pažinimu grindžiama nuosekli, papildomų žinių teikianti veikla, kurios tikslas – kurti naujus produktus ar procesus arba tobulinti jau sukurtus produktus ar procesus, taip pat kurti arba iš esmės tobulinti moksliniais tyrimais ir (arba) praktine patirtimi sukauptu pažinimu grindžiamus žmogaus, kultūros ir visuomenės problemų sprendinius. Šio įstatymo 13 straipsnyje nurodyta, kad valstybės technologijų ir inovacijų politiką pagal šiame ir kituose įstatymuose bei kituose teisės aktuose nustatytą kompetenciją įgyvendina Vyriausybės įgaliota institucija (toliau – valstybės technologijų ir inovacijų politiką įgyvendinanti institucija), kitos Vyriausybės, ekonomikos ir inovacijų ministro įgaliotos institucijos arba įstaigos, mokslo ir studijų institucijos. Šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad valstybės technologijų ir inovacijų politiką įgyvendinanti institucija atlieka šias funkcijas: vadovaudamasi ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtinta vykdomos eksperimentinės plėtros vertinimo metodika, organizuoja siekiančių gauti valstybės finansavimą eksperimentinei plėtrai subjektų vykdomos eksperimentinės plėtros projektų vertinimą ir teikia siūlymus valstybės technologijų ir inovacijų politiką formuojančiai ministerijai dėl šios veiklos finansavimo principų, išskyrus siūlymus dėl vertinimų, kuriuos atlieka Lietuvos mokslo taryba (8 punktas).

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, siekdama palengvinti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros išlaidų apskaitą ir įdiegti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikaciją, kurioje būtų detalizuotas mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros skirstymas į etapus pagal veiklos pobūdį ir siekiamus rezultatus ir kuri galėtų būti taikoma planuojant, finansuojant, skatinant bei vertinant mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklas, 2012 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 650 „Dėl rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašo patvirtinimo“ 1 punktu patvirtino Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašą, 2 punktu pasiūlė juridiniams asmenims taikyti Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašą kaip pagalbinę priemonę nustatant, ar juridiniai asmenys vykdo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklas, 3 punktu pavedė: viešajai įstaigai Inovacijų agentūrai ūkio subjektui ar mokesčių administratoriui kilus neaiškumų, vertinti ir teikti ekspertines išvadas dėl ūkio subjektų vykdomos veiklos priskyrimo moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai (3.1 papunktis); Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai patvirtinti Rekomendacijas dėl mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros procesų dokumentavimo (3.2 papunktis) (suvestinė redakcija nuo 2022-04-01).

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministras, vadovaudamasis Technologijų ir inovacijų įstatymo 14 straipsnio 2 dalies 8 punktu, 2019 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. 4-409 „Dėl vykdomos eksperimentinės plėtros vertinimo metodikos patvirtinimo“ patvirtino Metodiką.

Metodikos 1 punkte nurodyta, kad ji nustato eksperimentinės plėtros (toliau – EP) vertinimo organizavimo ir atlikimo tvarką. Metodika vadovaujasi Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių ekspertai (toliau – ekspertai) bei valstybės technologijų ir inovacijų politiką įgyvendinančių institucijų (toliau – Įgyvendinanti institucija) vertintojai (toliau – vertintojai), vertindami planuojamų įgyvendinti, įgyvendinamų arba įgyvendintų projektų, finansuojamų Europos Sąjungos struktūrinių

fondų, valstybės biudžeto ir (arba) privačiomis lėšomis, veiklas, jas priskirdami arba nepriskirdami EP.

Metodikos 2 punkte nurodyta, kad tais atvejais, kai planuojami įgyvendinti, įgyvendinami arba įgyvendinti projektai apima taikomųjų mokslinių tyrimų (toliau – TMT) ir (arba) inovacinę veiklas, kurioms, palyginti su EP veiklomis, taikomas kitoks finansavimo viešosiomis lėšomis intensyvumas ir kurias reikia įvertinti, Metodika numato planuojamų įgyvendinti, įgyvendinamų arba įgyvendintų projektų integralių TMT ir inovacinės veiklų vertinimo aspektus, šias veiklas priskirdami arba nepriskirdami TMT ir (arba) inovacinei veiklai, kaip tai nurodyta Frascati vadove (angl. *Frascati Manual 2015: Guidelines for collecting and reporting data on research and experimental development*) ir Oslo vadove (angl. *Oslo Manual 2018: Guidelines for Collecting, Reporting and Using Data on Innovation, The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities*).

Metodikos 4 punkte nurodyta, kad įgyvendinanti institucija, gavusi paraišką finansuoti arba prašymą įvertinti TMT, EP ir (arba) inovacijų projektą (toliau – projektas), pasitelkia ekspertus arba vertintojus įvertinti, ar įgyvendinamo, planuojamo įgyvendinti arba įgyvendinto projekto veiklos atitinka TMT, EP ir (arba) inovacijoms keliamus reikalavimus.

Metodikos 5 punkte nurodyta, kad įgyvendinanti institucija, atsižvelgdama į projektų sudėtingumą, prašomo finansavimo sumą, pobūdį, specialiųjų žinių ir kompetencijų poreikį, gali pasitelkti: projektams, kurių vertė yra iki 999 999,99 Eur (devynių šimtų devyniasdešimt devynių tūkstančių devynių šimtų devyniasdešimt devynių eurų ir 99 centų) ir reikalauja specialiųjų žinių ir kompetencijų turėjimo, vertinti iki 3 ekspertų (5.1 papunktis); projektams, kurių vertė yra lygi arba viršija 1 000 000 Eur (vieną milijoną eurų), vertinti – iki 5 ekspertų (5.2 papunktis); projektams, kurių vertė yra iki 100 000 Eur (vieno šimto tūkstančių eurų) ir nereikalauja specialiųjų žinių ir kompetencijų turėjimo, vertinti – iki 3 vertintojų (5.3 papunktis).

Metodikos 6 punkte nurodyta, kad įgyvendinanti institucija, pasitelkdama ekspertus arba vertintojus, turi laikytis šių taisyklių: ekspertai, skiriami projekto vertinimui atlikti, turi turėti vertinamos srities kvalifikaciją arba ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį toje srityje, turi būti nešališki (t. y. ne mažiau kaip 1 metus iki ekspertinio vertinimo pradžios neturėję darbo santykių arba jų esmę atitinkančių santykių su projekto vykdytojais, taip pat su projekto vykdytojais nesusiję artimos giminystės ir (ar) svainystės ryšiais (asmenimis, susijusiais artimos giminystės ir (ar) svainystės ryšiais, laikomi sutuoktinis, jų vaikai (įvaikiai), tėvai (įtėviai), seneliai, vaikaičiai, taip pat eksperto ir jo sutuoktinio broliai (įbroliai), seserys (įseserės) ir šių brolių (įbrolių) bei seserų (įseserių) sutuoktiniai, taip pat asmenys, įregistravę partnerystę įstatymų nustatyta tvarka) (6.1 papunktis); skiriant ekspertus ir vertintojus, turi būti užtikrinamas lyčių lygybės ir nediskriminavimo principas, t. y. ekspertams ir vertintojams sudaromos vienodos sąlygos atlikti jiems pavestus vertinimo darbus, neatsižvelgiant į lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, amžių, lytinę orientaciją, negalią, etninę priklausomybę, religiją, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras (6.3 papunktis).

Metodikos 9 punkte nurodyta, kad visa eksperto gauta informacija, skirta vertinimui atlikti, yra konfidenciali. Ji negali būti jokia forma nei visa, nei dalimis viešinama, tiesiogiai ar netiesiogiai naudojama kitais, su ekspertiniu vertinimu nesusijusiais, tikslais, išskyrus teisės aktų nustatytais atvejais. Ekspertas ar Įgyvendinančios institucijos vertintojas turi būti pasirašęs konfidencialumo pasižadėjimą arba konfidencialumo sutartį, kuriuose numatyta, kad ekspertas ar Įgyvendinančios institucijos vertintojas nenaudos suteiktos konfidencialios informacijos jokiems kitiems tikslams, taip pat savo ar kitų asmenų naudai; neatskleis konfidencialios informacijos asmenims, kurie neturi teisės susipažinti su konfidencialia informacija; užtikrins tinkamą konfidencialios informacijos apsaugą – laikysis konfidencialios informacijos apsaugą reguliuojančių teisės aktų reikalavimų ir ims visų galimų priemonių, siekdamas apsaugoti konfidencialią informaciją nuo neteisėto atskleidimo; sužinojęs, kad konfidenciali informacija dėl bet kokių priežasčių buvo atskleista asmenims, kurie neturi teisės susipažinti su konfidencialia informacija, nedelsdamas informuos Įgyvendinančią instituciją ir vykdys jos nurodymus.

Metodikos 11 punkte nurodyta, kad ekspertas ar Įgyvendinančios institucijos vertintojas, gavęs užduotį įvertinti projektą, turi įvertinti atitiktį kriterijams, nustatytiems Metodikos 13–16

punktuose, ir užpildyti Metodikos 1 priede nustatytos Pavyzdinės ekspertinio vertinimo išvados formą dėl projekto veiklų atitikties sumaniai specializacijai ir (arba) eksperimentinei plėtrai, ir (arba) taikomiesiems moksliniams tyrimams, ir (arba) inovacijoms keliamiems reikalavimams (toliau – EVI forma).

Viešosios įstaigos Inovacijų agentūros įstatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2022 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 4-522 (2024 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 4-664 redakcija, prieiga internete <https://inovacijuagentura.lt/kcis/apie-mus/apie-mus/administracine-informacija.html?lang=lt>), nurodyta, kad Agentūra atlieka šias funkcijas: atlieka Technologijų ir inovacijų įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje, 17 straipsnio 7 dalyje, 21 straipsnyje nurodytas funkcijas (7.1 papunktis); teikia ekspertines išvadas dėl ūkio subjektų vykdomos veiklos priskyrimo moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai, ūkio subjektų priskyrimo startuoliams, atlieka kitą ekspertinę veiklą (7.19 papunktis).

MTEP vertinimo aprašo, patvirtinto Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros direktoriaus 2012 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. 2V-72, (suvestinė redakcija nuo 2020-02-10) 1 punkte nurodyta, kad MTEP vertinimo aprašas nustato ūkio subjektų vykdytų, vykdomų arba planuojamų vykdyti veiklų (toliau – veiklos) priskyrimo moksliniams tyrimams ir (arba) eksperimentinei plėtrai (toliau – MTEP) vertinimo organizavimo ir inovatyvios įmonės statuso suteikimo Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūroje (toliau – MITA) sąlygas ir tvarką, 2 punkte nurodyta, kad aprašas parengtas vadovaujantis Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 650 „Dėl Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašo patvirtinimo“, (toliau – Rekomenduojamos MTEP etapų klasifikacijos aprašas).

MTEP vertinimo aprašo 3.1 papunktyje nurodyta, kad MITA ekspertų duomenų bazė – kaip apibrėžta Ekspertinio vertinimo organizavimo Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūroje tvarkos apraše, patvirtintame MIT Agentūros direktoriaus 2011 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 2V-27 „Dėl Ekspertinio vertinimo organizavimo Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūroje tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Ekspertinio vertinimo aprašas), 3.4 papunktyje apibrėžta, kad moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra (MTEP) – kaip apibrėžta Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos apraše ir Standartinėje praktikoje, siūlomoje mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros statistiniams tyrimams („Frascati“ vadovas, 2015) (toliau – „Frascati“ vadovas).

MTEP vertinimo aprašo 6 punkte nurodyta, kad ūkio subjektui arba mokesčių administratoriui (toliau šiame skyriuje – pareiškėjas) kilus neaiškumų, MITA vertina ir teikia išvadas dėl ūkio subjektų veiklos priskyrimo MTEP. MTEP vertinimo aprašo 7 punkte nurodyta, kad siekdamas gauti MITA išvadą, pareiškėjas elektroninėmis priemonėmis per Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros informacinę sistemą (MTEPIS) MITA pateikia prašymą, užpildytą pagal aprašo 1 priede nustatytą formą. Prašymus MITA priima nuolat. MTEP vertinimo aprašo 9 punkte nurodyta, kad prašymų vertinimą atlieka vertintojai arba ekspertų grupė. MTEP vertinimo aprašo 10 punkte nurodyta, kad prašymų vertinimą atlieka vertintojai, esant Metodikos 5 punkte nustatytoms sąlygoms. Prašymų vertinimą vertintojai atlieka Metodikoje nustatyta tvarka. Vertintojai skiriami Metodikoje nustatyta tvarka MITA direktoriaus įsakymu.

MTEP vertinimo aprašo 11 punkte nurodyta, kad prašymų vertinimą atlieka ekspertų grupė, jei prašymų vertinimo negali atlikti vertintojai. Prašymų vertinimą ekspertų grupė atlieka Ekspertinio vertinimo apraše nustatyta tvarka. Ekspertų grupę sudaro ne mažiau kaip 5 ekspertai iš gamtos, technologijos, medicinos ir sveikatos, žemės ūkio ir socialinių mokslų sričių. Ekspertus į ekspertų grupę skiria Technologinės plėtros komitetas, vadovaudamasis Ekspertinio vertinimo aprašu. Ekspertų grupės sudėtis Technologinės plėtros komiteto teikimu patvirtinama MITA direktoriaus įsakymu. Ekspertų grupė, esant poreikiui, gali pasitelkti išorės ekspertus.

MTEP vertinimo aprašo 12 punkte nurodyta, kad vertindami prašymus, vertintojai, ekspertų grupė ir išorės ekspertai vadovaujasi skaidrumo, objektyvumo ir nediskriminavimo, nešališkumo, interesų konflikto vengimo ir konfidencialumo principais, Rekomenduojamos MTEP etapų klasifikacijos aprašu, „Frascati“ vadovu, kita vertinimui reikalinga informacija. Vertintojai arba

ekspertai turi teisę prašyti pareiškėjo patikslinti prašyme arba su juo pateiktuose dokumentuose nurodytą informaciją, nustatydami ne trumpesnę kaip 3 darbo dienų terminą.

MTEP vertinimo aprašo 13 punkte nurodyta, kad vertintojai arba ekspertai pagal MTEP vertinimo aprašo 3 priede nustatytą formą parengia individualias išvadas dėl ūkio subjekto veiklos priskyrimo MTEP. MTEP vertinimo aprašo 14 punkte nurodyta, kad atsižvelgiant į vertintojų arba ekspertų individualias išvadas dėl ūkio subjekto veiklos priskyrimo MTEP, suformuluojama apibendrinta išvada dėl ūkio subjekto veiklos priskyrimo MTEP (toliau – apibendrinta išvada). MITA direktoriaus įsakymu paskirtas darbuotojas parengia apibendrintos išvados projektą ir pateikia jį suderinti vertintojams arba ekspertų grupės vadovui. Apibendrintą išvadą patvirtina MITA direktoriaus įsakymu paskirtas darbuotojas arba ekspertų grupės primininkas.

Frascati vadovo 1.32 papunktyje nurodyta, kad MTEP – kūrybiškas ir sistemingas darbas, atliekamas siekiant plėsti turimas žinias, taip pat žinias apie žmoniją, kultūrą ir visuomenę, ir rasti naujų tokių žinių pritaikymo būdų, 1.33 papunktyje nurodyta, kad MTEP veiklą, kuria siekiama specifinių arba bendrojo pobūdžio tikslų (net jei tokią veiklą vykdo skirtingi subjektai), apibrėžia bendrų bruožų derinys. Kad veikla būtų pripažinta kaip MTEP veikla, ji turi atitikti penkis pagrindinius kriterijus. Veikla turi būti: nauja (originali), kūrybiška, neapibrėžta, sisteminga, perduodama ir (arba) atkurama.

Frascati vadovo 2.6 papunktyje nurodyta, kad MTEP veikloms (net jei jas vykdo skirtingi subjektai) yra būdingas tam tikrų bendrų bruožų rinkinys. MTEP veikla visada siekiama naujų sprendinių, pagrįstų originaliomis koncepcijomis (ir jų interpretacijomis) arba hipotezėmis. Galutiniai MTEP veiklos rezultatai (ar bent jiems pasiekti reikalingi laiko ir kiti išteklių) pasižymi neapibrėžtumu. MTEP veikla yra planuojama, turi sąmatą (net jei ją atlieka individualūs asmenys) ir ja siekiama generuoti rezultatus, kurie gali būti laisvai perduodami arba perduodami rinkoje. Kad veikla būtų pripažinta MTEP veikla, ji turi atitikti penkis pagrindinius kriterijus.

Frascati vadovo 2.7 papunktyje nurodyta, kad veikla turi būti: nauja (originali); kūrybiška; neapibrėžta; sisteminga; perduodama ir (arba) atkartojama.

Frascati vadovo 2.9 papunktyje nurodyta, kad MTEP sąvoka apima tris veiklos rūšis: fundamentinius tyrimus, taikomuosius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą. Fundamentinis tyrimas – tai bandomoji arba teorinė veikla, vykdoma pirmiausia siekiant įgyti naujų žinių apie reiškinio esmę ir stebimus faktus, nenumatant jokio konkretaus jų praktinio taikymo ar naudojimo. Taikomasis tyrimas – tai originalus tyrimas, atliekamas naujoms žinioms įgyti ir nukreiptas visų pirma į specifinių praktinių tikslų pasiekimą ar uždavinių įgyvendinimą. Eksperimentinė plėtra yra mokslinių tyrimų ir praktinės patirties pagrindu sukauptu pažinimu pagrįsta sisteminga veikla, leidžianti įgyti papildomų žinių, tiesiogiai prisidedančių kuriant naujus produktus ar procesus, ar juos tobulinant. Šios trys MTEP veiklos rūšys smulkiau aptariamos 2.5 skyriuje.

Frascati vadovo 2.15 papunktyje nurodyta, kad verslo įmonių sektoriuje (*Frascati* vadove aptariami sektoriai apibrėžti 3 skyriuje) MTEP projektų potencialus naujumas turi būti vertinamas lyginant jį su pramonės sektoriuje esamomis žiniomis. MTEP projektų metu gauti nauji sprendiniai turi būti nauji verslui ir iki tol dar nenaudoti pramonėje. MTEP veikla nelaikoma kopijavimo, imitavimo ar analizės (nustatant iš ko ir kaip gaminys pagamintas) būdu įgytos žinios, kadangi jos nėra laikomos naujomis.

Frascati vadovo 2.17 papunktyje nurodyta, kad MTEP projekto tikslas turi būti naujos koncepcijos ar idėjos, tobulinančios esamas žinias. Remiantis šiuo kriterijumi, MTEP veikla neapima įprastų produktų ar procesų pakeitimų, todėl žmogiškasis indėlis yra neatsiejamas nuo kūrybiškumo vykdamas MTEP veiklas. Dėl šios priežasties MTEP projektuose būtinas tyrėjų dalyvavimas (apibrėžimas pateiktas 5 skyriuje). Viena iš sričių, kuri turėtų būti vertinama itin atsargiai, yra menai (2.6 skirsnis): ši sritis visada atitinka kūrybiškumo kriterijų, tačiau tam, kad veikla būtų laikoma MTEP, ji turi atitikti ir kitus kriterijus. Nors įprasta veikla nėra MTEP, sukurti nauji veiklos atlikimo metodai laikomi MTEP. Pavyzdžiui, duomenų apdorojimas nėra MTEP veikla, jei tai nėra projekto, kuriuo siekiama rasti naujų duomenų apdorojimo būdų, dalis. MTEP taip pat neapima profesinio mokymo, tačiau nauji mokymo metodai gali būti priskiriami MTEP. Nauji problemų sprendimo

metodai (jei jie yra sukurti įgyvendinant projektą) gali būti laikomi MTEP, jei projekto rezultatas yra originalus ir atitinka kitus kriterijus.

Frascati vadovo 2.22 papunktyje nurodyta, kad pagrindinis MTEP veiklos kriterijus yra originalių ir sudėtingų tikslų siekimas kuriant naujas žinias (pavyzdžiui, anksčiau neatrastų reiškinių, struktūrų arba ryšių paieška). Bet koks jau turimų žinių panaudojimas (adaptavimas, pritaikymas individualiems poreikiams ir pan.), nesiekiant pažangos, nėra MTEP veikla (naujumas).

Frascati vadovo 2.34 papunktyje nurodyta, kad eksperimentinės plėtros sąvokos nereikėtų painioti su „produkto kūrimo“ sąvoka, kuri žymi bendrą procesą, apimančią visus etapus – nuo idėjų ir koncepcijų formulavimo iki komercializavimo, siekiant įvesti į rinką naują produktą (prekę arba paslaugą). Eksperimentinė plėtra apima tik vieną galimą produkto kūrimo etapą, kuriame faktiškai patikrinamas bendrų žinių pritaikomumas pagal konkrečią paskirtį, reikalingas produkto kūrimo procesui sėkmingai užbaigti. Eksperimentinės plėtros etape įgyjama naujų žinių ir šis etapas užbaigiamas tada, kai jau MTEP identifikavimo kriterijai (naujumas, neapibrėžtumas, kūrybiškumas, sistemiškumas, perduodamumas ir (ar) atkartojamumas) nebėra tinkami. Pavyzdžiui, procese, kurio tikslas – sukurti naują automobilį, gali būti svarstoma galimybė automobiliui pritaikyti tam tikras technologijas, kurios atitinkamai būtų išbandomos – šiame etape vykdoma eksperimentinė plėtra. Taip naujai pritaikius žinias, bus gauti nauji rezultatai. Ši veikla yra neapibrėžta, nes atlikus bandymus gali būti gauti neigiami rezultatai. Veikla turės būti kūrybiška, nes jos metu ieškoma naujų esamų technologijų panaudojimo galimybių. Be to, ji yra formalizuota, nes šiai veiklai vykdyti reikia specializuotos darbo jėgos. Vykdam šią veiklą, atliekamas duomenų kodifikavimas, siekiant bandymų rezultatus paversti techninėmis rekomendacijomis, kurios gali būti reikalingos kituose būsimo produkto kūrimo etapuose. Vis dėlto yra produktų kūrimo procesų, kuriuose MTEP nevykdomi. Tokie atvejai aptariami ekonomikos srities literatūroje, dažniausiai nagrinėjant atskirus MVĮ atvejus.

Frascati vadovo 2.72 papunktyje nurodyta, kad įprastinė veikla, kurią vykdam naudojama programinė įranga, nelaikoma MTEP. Tokia veikla apima darbus, susijusius su konkrečių sistemų ar programų, kurios buvo prieinamos iki darbų pradžios, reikšmingu atnaujinimu. MTEP neapima techninių problemų, kurios buvo išspręstos įgyvendinus ankstesnius projektus naudojant tą pačią operacinę sistemą ir kompiuterių architektūrą, sprendimo. Įprastinė kompiuterių ir programinės įrangos priežiūra nėra MTEP dalis. Kitos su programine įranga susijusios veiklos, nelaikytinos MTEP, pavyzdžiai: verslui skirtos taikomosios programinės įrangos ir informacinių sistemų kūrimas, taikant žinomus metodus ir esamas programinės įrangos priemones; esamų taikomųjų programų papildymas naujomis funkcijomis (įskaitant bazines duomenų įvedimo funkcijas); interneto svetainių ar programinės įrangos kūrimas naudojant esamas priemones; standartinių užšifravimo, saugumo patikrinimo ir duomenų vientisumo patikros būdų naudojimas; produkto pritaikymas konkrečiai paskirčiai, išskyrus atvejus, kai šio proceso metu gaunama žinių, leidžiančių gerokai pagerinti bazinę programą; įprastinis esamų sistemų ir programų derinimas, išskyrus atvejus, kai tai atliekama prieš užbaigiant eksperimentinės plėtros procesą.

Frascati vadovo 2.113 papunktyje nurodyta, kad siūlomų inžinerinių projektų tyrimai, naudojant esamas metodikas papildomai informacijai gauti prieš priimanč sprendimą dėl jo įgyvendinimo, nelaikomi MTEP. Socialiniuose moksluose galimybių tyrimai – tai socialinių ir ekonominių charakteristikų tyrimai siejant konkrečias situacijas (pvz., naftos chemijos komplekso įgyvendinamumo konkrečiame regione studijos). Vis dėlto mokslinių projektų įgyvendinamumo tyrimai yra MTEP dalis.

Nagrinėjamu atveju ginčas kilo dėl Agentūros Sprendimo teisėtumo.

Pareiškėjas nesutinka su Sprendimu ir nurodo, kad veikla buvo suplanuota, struktūrizuota bei sprendė fundamentalias technologines problemas.

Agentūros įstatai patvirtina (7.19 papunktis), kad Agentūrai yra pavesta teikti ekspertines išvadas dėl ūkio subjektų vykdomos veiklos priskyrimo moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai. Vykdydama šią funkciją, Agentūra priėmė pareiškėjo 2025-12-18 Prašymą vertinti (Prašymo forma atitinka MTEP vertinimo aprašo 1 priedo formą).

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) suformuotoje praktikoje eksperto išvadų vertinimo taisyklės, *mutatis mutandis* (su tam tikrais pakeitimais) taikytinos ir nagrinėjamu atveju, numato, jog tam, kad būtų galima vertinti ekspertinį tyrimą bei jo pagrindu padarytas išvadas kaip patikimas, reikia atsižvelgti į keletą esminių aspektų. Pirmia, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pagrįsta teisė atlikti ekspertinį tyrimą, deranti su kvalifikaciniais gebėjimais (profesionalumo principas). Antra, daromų išvadų pagrįstumas: išvadų pagrindimas įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pagrįstomis metodikomis (skaičiavimais), <...> vertinimų paaiškinimas (profesinių sprendimų skaidrumo principas). Visa tai tiesiogiai implikuoja ir objektyvumo principo taikymą, kuris yra prielaida suinteresuotų asmenų abejonoms dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų bei sprendimų pagrįstumo ir teisėtumo paneigti (žr., pvz., LVAT 2017 m. gruodžio 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-777-415/2017). Be to, sprendžiant dėl eksperto išvadų teisėtumo ir pagrįstumo, vertinami šie aspektai: eksperto išvada, jos pagrįstumo aspektu, gali būti paneigta taip pat naudojant specialias žinias, kurios patvirtintų, jog buvo naudojami netinkami tyrimo metodai, kad ekspertui buvo pateikti neteisingi išėjimo duomenys ir panašiai. Teisėtumo aspektu, eksperto išvada galėtų būti paneigta, jei būtų nustatyta, kad ekspertizė paskirta ir atlikta neteisėtai, jog ekspertas nekompetentingas šioje mokslo srityje ir panašiai (žr., pvz., LVAT 2019 m. gruodžio 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-5505-502/2019).

Iš Agentūros kartu su atsiliepimu pateiktos 2026-01-19 Išvados „Dėl ūkio subjekto veiklos priskyrimo MTEP“ (toliau – Išvada) (MTEP vertinimo aprašo 3 priedas) matyti, kad vertinta pareiškėjo Veikla. Išvadoje pažymėta, kad veikla ir visos poveiklės nėra priskirtos MTEP. Vertinimo komentare nurodyta, kad remiantis pateiktais dokumentais, darytina išvada, kad veiklos neatitinka MTEP veikloms keliamų reikalavimų, todėl jos negali būti pagrįstai priskirtos nei taikomiesiems moksliniams tyrimams, nei eksperimentinei plėtrai. Veiklų priskyrimas MTEP negali būti grindžiamas tik deklaratyviais teiginiais. MTEP veiklos vertinimas turi būti grindžiamas objektyviais kriterijais, remiantis *Frascati* vadove pateikta informacija, aiškiai atskiriant naujų ir/arba papildomų žinių kūrimą nuo žinomų sprendimų taikymo, nesiekiant pažangos. Remiantis *Frascati* vadovo 1.33 punktu, kad „*veikla būtų pripažinta kaip MTEP veikla, ji turi atitikti penkis pagrindinius kriterijus*“. Veikla turi būti: nauja (originali), kūrybiška, neapibrėžta, sisteminga, perduodama ir (arba) atkuriamą. „*MTEP – kūrybiškas ir sistemingas darbas, atliekamas siekiant plėsti turimas žinias, taip pat žinias apie žmoniją, kultūrą ir visuomenę, ir rasti naujų tokių žinių pritaikymo būdų*“ (*Frascati* vadovo 1.32 punktas). Pagal *Frascati* vadovą 2.34 punktą „*eksperimentinės plėtros etape įgyjama naujų žinių ir šis etapas užbaigiamas tada, kai jau MTEP identifikavimo kriterijai (naujumas, neapibrėžtumas, kūrybiškumas, sistemiškumas, perduodamumas ir (ar) atkartojamumas) nebėra tinkami*“. Pateiktuose dokumentuose nėra pagrįsta, kad veikla yra nauja (originali), neapibrėžta, sisteminga, kūrybiška ir (arba) atkuriamą. Nėra pagrįsta, kad veiklos metu pavyko rasti naujų turimų žinių pritaikymo būdų. Pareiškėjas nepagrindė aiškios mokslinės ir/arba technologinės problemos, kurios sprendimui reikalingos naujos ar papildomos žinios. Pareiškėjas pateiktoje dokumentacijoje nepagrindė, kad analizuojamos problemos sprendimui reikalingos naujos žinios, dar viešai neprieinamos arba netaikytos pramonėje. Dokumentuose iš esmės aprašomi gerai žinomi ir plačiai mokslinėje literatūroje publikuoti metodai (li2012, dalponte2016, watershed algoritmai) bei technologiniai sprendimai (CesiumJS, deck.gl, lidR), kurie jau taikomi įvairiose srityse, įskaitant medžių segmentavimą, taškų debesų apdorojimą ir vizualizavimą. Pateiktuose dokumentuose naujų žinių kūrimas nėra pagrįstas, o veikla apibūdinama kaip žinomų metodų taikymas arba apjungimas. *Frascati* vadovo 2.22 punktas aiškiai nurodo, kad „*Bet koks jau turimų žinių panaudojimas (adaptavimas, pritaikymas individualiems poreikiams ir pan.), nesiekiant pažangos, nėra MTEP veikla (naujumas)*“. Remiantis *Frascati* vadovo 2.15 punktu „*Verslo įmonių sektoriuje (Frascati vadove aptariami sektoriai apibrėžti 3 skyriuje) MTEP projektų potencialus naujumas turi būti vertinamas lyginant jį su pramonės sektoriuje esanomis žiniomis. MTEP projektų metu gauti nauji sprendiniai turi būti nauji verslui ir iki tol dar nenaudoti pramonėje*“. Pareiškėjas veiklas aprašė tik kaip standartinių metodų ir technologijų taikymą bei parametrų derinimą, kas yra įprasti techniniai ir inžineriniai uždaviniai.

MTEP vertinimo aprašo 13 punkte nurodyta, kad vertintojai arba ekspertai pagal MTEP vertinimo aprašo 3 priede nustatytą formą parengia individualias išvadas dėl ūkio subjekto veiklos priskyrimo MTEP.

Taigi, iš Agentūros kartu su atsiliepimu pateiktos 2026-01-19 Išvados matyti, kad Agentūra parengė Išvadą (MTEP vertinimo aprašo 3 priedas), kaip numatyta MTEP vertinimo aprašo 13 punkte. Iš Agentūros Sprendimo matyti, kad jame yra nurodyta, jog, įvertinusi Prašymą, Agentūra teikia Veiklos ekspertinio vertinimo apibendrinimą. Atsižvelgus į tai pripažintina, kad pareiškėjui Sprendimu buvo pateikta MTEP vertinimo aprašo 14 punkte nurodyta apibendrinta išvada.

Iš Agentūros kartu su atsiliepimu pateiktos informacijos apie ekspertą matyti, kad ekspertas yra informatikos inžinerijos mokslų daktaras, specializacijos kryptys: statistinė analizė, didelių duomenų analizė, duomenų tyrybos metodai, dirbtinio intelekto sprendimai, daugiamačių duomenų vizualizavimas, dirbtiniai neuroniniai tinklai, lygiagretūs skaičiavimai, daiktų internetas, debesų kompiuterija, medicininių duomenų analizė. Atsižvelgus į Prašyme nurodytą mokslo sritį – technologijos mokslai ir veiklos mokslo kryptį – informatikos inžinerija, elektros ir elektronikos inžinerija, bei eksperto kvalifikaciją, darytina išvada, kad ekspertas turi vertinamos srities kvalifikaciją ir atitinka Metodikos 6.1 papunkčio reikalavimus (ekspertai turi turėti vertinamos srities kvalifikaciją arba ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį toje srityje).

Atsižvelgus į tai, kad Sprendime nurodyta, jog buvo atliktas ekspertinis vertinimas, į tai, kad su atsiliepimu Agentūra pateikė vieną Išvadą ir vieno asmens (eksperto) duomenis apie išsilavinimą, specializacijos kryptis, projektinę ir darbinę patirtį, ekspertinę patirtį, matyti, kad pareiškėjo Veiklą įvertino vienas ekspertas. Prašymo vertinimą atlikusių ekspertų skaičius atitinka Metodikos 5.1 papunktyje nurodytą ekspertų skaičių (Prašyme nurodyta veiklos vertė virš (duomenys neskelbtini) Eur).

Iš Sprendime nurodyto teisinio pagrindo matyti, kad Agentūra pareiškėjo Prašymą įvertino vadovaudamasi Metodika, MTEP vertinimo aprašu ir *Frascati* vadovu. Sprendime nurodyti *Frascati* vadovo punktai ir jų nuostatos, kuriomis grindžiamas Agentūros Sprendimas.

Agentūra Sprendime nurodė, kad pareiškėjas nepateikė nei išsamios literatūros analizės, nei aiškiai apibrėžtų eksperimentų, nei kiekybinių duomenų, kurie leistų teigti, jog vykdyta veikla sukuria kokią nors papildomą mokslinę vertę ar yra grindžiama originaliomis hipotezėmis. Pareiškėjas skunde pažymėjo, kad detalaus vidinio veiklos plano bei mokslinės literatūros analizės ir metodologinio pagrindimo pirminio vertinimo metu neteikė tik todėl, jog tikėjosi, kad institucijai pakaks pateikto recenzuojamo tarptautinio mokslinio straipsnio. Pareiškėjas prie skundo Komisijai pridėjo dokumentą „Mokslinės literatūros analizė ir metodologinis pagrindimas“ bei dokumentą „Projekto „Forestai“ veiklos planą“.

Taigi, iš šios Sprendime ir skunde nurodytos informacijos matyti, kad pareiškėjas kartu su prašymu nepateikė Agentūrai aptariamų dokumentų. Todėl sutiktina su Agentūros atsiliepime nurodytais argumentais, kad ekspertas vertina tą medžiagą, kurią pareiškėjas pateikia kartu su prašymu, pareiškėjo pareiga yra pateikti visus reikiamus ir kokybiškai parengtus duomenis ir dokumentus, o Agentūros pareiga yra juos įvertinti – tą Agentūra ir atliko. Todėl pareiškėjo kartu su skundu pateikti nauji dokumentai, kurie nebuvo pateikti kartu su Prašymu dėl Veiklos vertinimo, nelemia Agentūros atlikto vertinimo neteisėtumo. Be to, Agentūra atsiliepime dėl šių skundo teiginių paaiškino, kad skunde ir jo priede nurodyti straipsniai Henrich et al., 2023 tapo viešai prieinamas tik 2023-09-15, o kitas straipsnis Puliti, S. et al. (2023) buvo paskelbtas tik 2023-09-01 ir pareiškėja nepateikia jokių įrodymų, kad šie dokumentai egzistavo iki darbų pradžios (Prašyme nurodyta veiklos pradžia 2023-01-01).

Dėl pareiškėjo skundo argumentų, kad pridėdamas Veiklos planas įrodo, kad netyrinėtų hipotezių dėl „triukšmingų žymų“ perkėlimo į lazerinį skenavimą iš oro, tikrinimas buvo struktūrizuotas į 7 nuoseklius etapus: nuo LiDAR duomenų surinkimo iki gilaus mokymosi modelių mokymo bei sistemų konteinerizacijos; kad pagal plano 3 etapą sukūrė unikalią Sintetinio miško generavimo metodiką, unikalų testavimo rinkinį; kad Veiklos plano 5 etape aprašyta ir realiai vykdyta veikla apėmė sudėtingus matematinis modelius (paviršiaus normalių skaičiavimą naudojant kovariacijos matricos tikrinių reikšmių analizę (*Eigenanalysis*), cilindrų detekciją per *RANSAC* ar

RHT metodus bei cilindro ašies nustatymą per normalių vektorių sandaugą); kad pagal plano 6 etapą vykdė eksperimentinę technologinę galimybių studiją ir kad tyrimo metu buvo identifikuoti technologiniai apribojimai, tokie kaip *deck.gl* koordinacių tikslumo praradimas didelio priartinimo (>12 lygio) metu bei kameros rotacijos trūkumas, o pareiškėjas šias problemas išsprendė sukuriant stabiliai veikiančią prototipą, atvaizduojantį >10 mln. Taškų, pažymėtina, kad Komisija negali pasisakyti dėl minėtų pareiškėjo skundo argumentų, kadangi tai yra specialių žinių vertinimo reikalaujantis klausimas. Be to, iš pareiškėjo skundo matyti, kad šias skunde nurodytas aplinkybes pareiškėjas siekia pagrįsti tik kartu su skundu pateikiamu Veiklos plano turiniu ir duomenimis (Veiklos plano 3, 5, 6 etapai). Tačiau pažymėtina, kad šis Veiklos planas nebuvo pateiktas kartu su Prašymu Agentūrai, todėl šio Veiklos plano Agentūra neturėjo galimybes įvertinti.

Pareiškėjas skunde nurodė, kad Agentūra nepagrįstai atmetė pareiškėjo pateiktą 2025 m. IEEE straipsnį dėl tuo, kad jis išleistas praėjus 14 mėnesių po 2023 m. pasibaigusią veiklą. Pareiškėjas paaiškino, kad projektas tais metais nesibaigė – inovatyvių metodų paieška ir tyrimai tęsiasi iki šiol, 2025 m. publikacijos patvirtina ilgalaikį, nenutrūkstamą įmonės mokslinių tyrimų procesą. Iš Sprendimo matyti, kad jame yra aptariamas ir įvertinamas 2025 m. IEEE straipsnis (Sprendime nurodoma, kad straipsnis nėra tiesioginis 2023 m. veiklų įrodymas, straipsnyje aprašoma metodika su „HD Map priors“ (ir bendra sintetinės miško scenos kūrimo schema) yra kitos struktūros nei 2023 m. prieduose pateikiamas lidR algoritmų paleidimas ir taikymas, straipsnyje nurodyta gavimo data (Received: 19 March 2025) įrodo, kad rankraštis redakcijai pateiktas praėjus daugiau nei 14 mėnesių po deklaruojamos 2023 m. veiklos pabaigos, straipsnyje pateikta informacija neleidžia validuoti, atkartoti būtent 2023 m. atliktų darbų ir kt.). Agentūra atsiliepime paaiškino, kad Prašyme yra nurodyta Veiklos pabaiga 2023-12-31, todėl skundo teiginys, kad projektas tais metais nesibaigė prieštarauja Prašymo duomenims. Ekspertinio vertinimo metu buvo vertinamas deklaruotas Veiklos laikotarpis, kaip to reikalauja MTEP vertinimo tvarka.

Apibendrinant anksčiau išdėstytą, darytina išvada, kad skundžiamas Agentūros Sprendimas yra priimtas pagal nustatytas procedūras ir atitinka VAI keliamus reikalavimus, todėl jo naikinti nėra pagrindo, o pareiškėjo skundo reikalavimai yra atmestini pilna apimtimi.

Komisija gavo Agentūros 2026-04-10 raštą Nr.: R4-1133-(3.11 Mr)-2026 (Komisijoje užregistruotas 2026-04-13 Nr. 20R-1221), kuriuo Agentūra pateikė Agentūros pasitelkto eksperto gyvenimo aprašymą (CV) bei nešališkumo ir konfidencialumo įsipareigojimą. Agentūra prašo šiuos dokumentus pripažinti nevieša bylos medžiaga. Paaiškino, kad Agentūra vadovaujasi Viešosios įstaigos Inovacijų agentūros konfidencialios informacijos valdymo vidaus tvarkos aprašo, patvirtinto viešosios įstaigos Lietuvos verslo paramos agentūros direktoriaus 2018 m. sausio 31 d. įsakymo Nr. R1-016 (1.3) (Agentūros direktoriaus 2022 m. balandžio 29 d. įsakymo Nr. R1-062(1.3E) redakcija), 10.1 papunkčiu ir tretiesiems asmenims neatskleidžia ekspertinės išvados teikiančių ekspertų tapatybės ir duomenų, siekdama išvengti galimo poveikio ekspertui. Agentūros vertinimu, ne eksperto vardas ir pavardė parodo jo kompetenciją, bet eksperto patirtis, jo išsilavinimas. Atsižvelgiant į tai ir siekiant apsaugoti ekspertus nuo neigiamo poveikio, Agentūra eksperto tapatybės pareiškėjams neatskleidžia. Agentūra prašo pareiškėjo Prašymą vertinusio eksperto nenuasmenintus gyvenimo aprašymą, ekspertinę išvadą ir konfidencialumo bei nešališkumo įsipareigojimą, teikiamus tik Komisijai, laikyti nevieša bylos medžiaga.

Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 49 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad proceso dalyviai turi teisę teisme susipažinti su byloje esančiais dokumentais, kita medžiaga (įskaitant elektroninę bylą) ir teismo (teisėjo) leidimu gauti mokamas jų kopijas (skaitmenines kopijas) bei išrašus, 2 dalyje nurodyta, kad proceso šalis arba institucija, teikianti teismui dokumentus ar medžiagą, kurių duomenys sudaro valstybės, tarnybos, profesinę ar komercinę paslaptį, gali prašyti teismo neteikti jų susipažinti ir kopijuoti; dėl to teismas priima nutartį, 3 dalyje nurodyta, kad teismas turi teisę nuspręsti neleisti proceso dalyviams susipažinti su bylos medžiaga, kurioje yra asmens, kurio konfidencialumas užtikrintas Pranešėjų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka, asmens duomenų. Kaip minėta, pagal Viešosios įstaigos Inovacijų agentūros konfidencialios informacijos valdymo vidaus tvarkos aprašo 10.1 papunktį siekdamas užtikrinti konfidencialumą,

asmuo privalo neatskleisti konfidencialios informacijos tretiesiems asmenims, išskyrus teisės aktų nurodytus atvejus.

Atsižvelgusi į nurodytas teisės aktų nuostatas Komisija tenkino Agentūros procesinį prašymą dėl dokumentų, susijusių su Agentūros pasitelkto eksperto gyvenimo aprašymo (CV) bei nešališkumo ir konfidencialumo įsipareigojimo neteikimo kitoms bylos šalims ir kitiems byloje nedalyvavusiems asmenims.

Komisijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenumato teisės pripažinti nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) nevieša. Pagal įstatymo analogiją vadovaujamosi ABTĮ 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad priimdamas viešame teismo posėdyje sprendimą byloje arba nutartį nutraukti bylą ar skundą (prašymą, pareiškimą) palikti nenagrinėtą arba gavęs prašymą susipažinti su bylos medžiaga, teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis.

Komisija, įvertinusi Agentūros prašymą, pripažįsta nevieša bylos medžiaga Agentūros pasitelkto eksperto gyvenimo aprašymą (CV) bei nešališkumo ir konfidencialumo įsipareigojimą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, ABTĮ 14 straipsnio 2 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo uždarnosios akcinės bendrovės Matomai 2026-02-23 skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Agentūros pasitelkto eksperto gyvenimo aprašymą (CV) bei nešališkumo ir konfidencialumo įsipareigojimą, pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti kitoms bylos šalims ir byloje nedalyvavusiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskūsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Ingrida Sabaliauskienė

Komisijos nariai

Eglė Bilevičiūtė

Žydrūnas Plytnikas